

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΑΙ

Ἐκ τῆς 9ης Διεθνoῦς Διασκέψεως ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Προβλημάτων τῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας—Γαλλία 1955

Κατὰ τὸ λῆγον ἔτος ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Γαλλίαν ἡ 9η Διεθνῆς Διάσκεψις ἐπὶ τῶν Κοινωνικῶν Προβλημάτων τῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐθνικῆς Γαλλικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Ὀργανώσεως (C.N.O.F.). Εἰς τὴν Διάσκεψιν ταύτην ἀντεπροσωπεύθησαν ἡ Γερμανία, τὸ Βέλγιον, ἡ Δανία, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Μεγάλη Βρετανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Σουηδία, ἡ Ἑλβετία, αἱ Η.Π.Α. καὶ συμμετέσχον αἱ διεθνεῖς ὀργανώσεις: Εὐρωπαϊκὸν Πρακτορεῖον ἐπὶ τῆς Παραγωγικότητος (A.E.P.), Διεθνῆς Γραφεῖον Ἐργασίας (B.I.T.), Διεθνῆς Ἐπιτροπὴ Ἐπιστημονικῆς Ὀργανώσεως (C.I.O.S.), Συμβούλιον τῶν Βιομηχανικῶν Ὀμοσπονδιῶν τῆς Εὐρώπης (C.F.I.E.) καὶ Διεθνῆς Συνομοσπονδία τῶν Ἐλευθέρων Συνδικάτων (C.I.S.L.).

Τὸ ἀπασχολῆσαν τὴν Διάσκεψιν θέμα: «Παραγωγικότης καὶ χειρωνακτικὴ ἐργασία» ἐξητάσθη εἰς τὴν στάθμην τῆς Ἐπιχειρήσεως τοῦ Ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ ἔθνους. Τὰς συζητήσεις ἤνοιξε ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Γαλλίας κ. Π. Πφλεμλὲν, τονίσας ὅτι τὸ πρόβλημα τῆς παραγωγικότητος ἀποτελεῖ διὰ τὴν Γαλλίαν τὸ πρόβλημα - κλειδα, διὰ τῆς ἐπιλύσεως τοῦ ὁποῦοῦ μόνον παρέχεται βεβαίότης τις ὅτι δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐπιδιώξις πάσης οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ἡ ἀνύψωσις, τουτέστιν, τῆς βιοτικῆς στάθμης τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀντεφώνησε ὁ κ. Π. Μπαρϋζύ, Πρόεδρος τοῦ CNOF καὶ προσεφώνησε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἐταιρίας τοῦ Σάο Πάουλο τῆς Βραζιλίας καὶ Πρόεδρος τοῦ CIOF κ. Μ. Ὀντιλὸν Ε.Α. Σούτσα.

Ἐκ τῶν γενομένων ὁμιλιῶν παραθέτομεν κατωτέρω τὰς κάτωθι τρεῖς: 1ον Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πλευραὶ τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πλῆ-

---

N —N ὁ πληθυσμὸς— ἐξάγω διαδοχικῶς ν ἐν βλψ ἀριθμούς, μὴ ἐπαναθέτων τούτους εἰς τὴν κληρωτίδα, ἐξάγων συγχρόνως ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τὰ ἀντίστοιχα ἄτομα, τὰ ὁποῖα, σημειωτέον, θέτω κατὰ σειρὰν τῆς λήψεώς των.

Ἔργασία 3. Λαμβάνω τὰ α πρῶτα ἐκ τῶν ν ἀτόμων τοῦ δείγματος καὶ εὐρίσκω πόσα ἐξ αὐτῶν ἔχουν τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν ιδιότητα. Κατόπιν λαμβάνω τὸ ἐπόμενον ἄτομον· καὶ ἐὰν μὲν ἔχη τὴν ιδιότητα αὐξάνω κατὰ μονάδα τὴν εὐρεθεῖσαν προηγουμένως ἐὰν ὄχι ἐπαναλαμβάνω αὐτήν. Ἡ αὕτη ἐργασία ἀκολουθεῖ μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεως βλων τῶν ἀτόμων τοῦ δείγματος.

Ἔργασία 4. Ἐκτελῶ τὴν σειρὰν τῶν ἐκτεθέντων εἰς τὴν σελίδα 73 ὑπολογισμῶν.

Ἡ παροῦσα ἔκθεσις, ὡς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐτονήσθη, δὲν ἀποτελεῖ παρὰ τὴν ἄνευ λεπτομερειῶν ἀντιμετώπισιν τοῦ δειγματοληπτικοῦ προβλήματος ἀπὸ σκοπιᾶς τῆς ὁποίας, καθ' ὅσον γνωρίζομεν τουλάχιστον, δὲν ἔχει καταληφθῇ. Ἐὰν ἡ καλόπιστος κριτικὴ ἐνισχύσῃ τὴν ιδέαν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θάσιμον αὐτῆς, ἀμέσως θὰ προσφέρωμεν μίαν ἀναλυτικωτέραν σπουδὴν.

ρους άπασχολήσεως, υπό τοῦ κ. Γαβριήλ Ἀρντάν, Γενικοῦ Ἐπιτρόπου ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος, ἐν Γαλλίᾳ.

3ον Αἰ ἀπόψεις τῶν ἐργοδοτῶν, ὑπὸ τοῦ σέο Χάρου Πίλιγγατον, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Βιομηχανικῶν Ὅμοσπονδιῶν τῆς Εὐρώπης.

3ον Αἰ ἀπόψεις τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τοῦ κ. Πέτρου Μπιγκάν, μέλους τοῦ Γραφείου τοῦ Συνδικάτου τῶν Μηχανικῶν καὶ Στελεχῶν Μεταλλουργίας (F.O.), ἀντιπροσώπου τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐλευθέρων Συνδικάτων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΠΛΕΥΡΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ

Ἐπὶ τοῦ κ. Gabriel ARDANT

Θὰ ἤθελα νὰ ἀπῆντων εἰς τὴν πρόκλησιν τὴν ὁποίαν μᾶς ἀπηύθυνε ὁ κ. Ἐμπουργό, ζητῶν ὅπως τὰ προβλήματα λυθοῦν διὰ τρόπον πρακτικοῦ καὶ σαφοῦς. Ἐπομένως ἐπειδὴ θὰ ἀσχοληθῶ γενικῶς μὲ τὸ πρόβλημα «*Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πλευραὶ τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως*» νομίζω ὅτι θὰ χρειασθῆ νὰ περιορίσω τὴν ἐκθεσιν ταύτην ἐντὸς ἐνὸς σαφοῦς πλαισίου τὸ ὅποιον θὰ εἶνε τὸ τῆς Γαλλίας. Νομίζω ὅτι δύναμαι νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο, παρ' ὅλον τὸν διεθνή χαρακτήρα τῆς συνεδριάσεως ταύτης. Αὐτὸ θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ καθορίσω καλῦτερον ἐπίσης τὰς συνθήκας καὶ τὰς προοπτικὰς αἵτινες μᾶς παρουσιάζονται.

Ἐντὶ νὰ ἀσχοληθῶ γενικῶς διὰ τὸ ζήτημα μὲ τρόπον ἀφηρημένον, θὰ προσπαθῶ νὰ δεῖξω διὰ ποίων μέσων μία συστηματικὴ δρᾶσις, καινοτόμος, ἐπιμονος, δύναται νὰ μεταμορφώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ καθορίσῃ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, συνιστάμενον εἰς διπλασιασμὸν ἐντὸς δεκαετίας τῆς βιοτικῆς στάθμης τῶν Γάλλων.

Μία τοιαύτη προοπτικὴ ἐθεωρήθη πολὺ τολμηρὰ καὶ οὐτοπιστικὴ. Ἡ ἀντίδρασις αὕτη εἶναι λίαν χαρακτηριστικὴ καὶ μᾶς φανερώνει τὸν δρόμον ποὺ πρέπει ἀκόμη νὰ διατρέξωμεν νοσῶς διὰ νὰ τὸν ἐφαρμόσωμεν εἰς τὴν πραγματικότητα. Αἱ ἀντιρρήσεις ἀποδεικνύουν ὅτι δὲν ἔγιναν ἀκόμη καταληπτὰ αἱ οἰκονομικαὶ μεταβολαὶ αἵτινες δύνανται νὰ προέλθουν ἀπὸ τὴν συνδυασμένην χρῆσιν μιᾶς πολιτικῆς πλήρους ἀπασχολήσεως τῶν ἐργατῶν καὶ μιᾶς πολιτικῆς παραγωγικότητος.

Εἶναι δυνατόν νὰ διπλασιάσωμεν τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον ἐντὸς δέκα ἐτῶν, ἐὰν ἐντὸς τῆς ἰδίας προθεσμίας διπλασιάσωμεν τὴν παραγωγικότητα, δηλαδὴ νὰ διπλασιάσωμεν κατὰ μέσον ὄρον τὴν παραγωγὴν χωρὶς νὰ αὐξήσωμεν πρὸς τοῦτο τὰς ὥρας ἐργασίας. Ἀναμφιβόλως, ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγικότητος δὲν ἐπιφέρει αὐτομάτως τὴν ἀντίστοιχον αὐξήσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, διότι ὑπάρχει διαφορὰ ἣτις παρουσιάζεται ἀπὸ τὴν προσπάθειαν τῶν ἀναλόγων ἐπενδύσεων κεφαλαίων. Ἐνδεχεται λοιπόν, ἢ μᾶλλον παρίσταται ἀνάγκη, νὰ αὐξήσωμεν τὰς ἐπενδύσεις, καὶ κυρίως ἐκείνας ποὺ θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν τὴν αὐξήσιν τῶν ἐνεργῶν πόρων τῆς χώρας. Ἐν τούτοις δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου θὰ ἔχωμεν

τὰ εὐεργετήματα τῆς προσπάθειάς διὰ τὴν ἀρχικὴν ἐπένδυσιν καὶ ὅτι τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἢ αὐξήσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου θὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς παραγωγικότητος.

Τὸ πρόβλημα λοιπὸν τίθεται οὕτω : Πῶς δυνάμεθα νὰ διπλασιάσωμεν τὴν παραγωγικότητα ἐντὸς δεκαετίας ; Ἄπλους ὑπολογισμὸς μᾶς δεικνύει ὅτι πρὸς τοῦτο θὰ ἀπαιτηθῇ νὰ αὐξηθῇ ἡ παραγωγικότης κατὰ 7 ο) ετησίως. Ἐναντιβόλως ὁ συντελεστὴς οὗτος τῶν 7 ο) εἶνε ἀνώτερος τῶν συντελεστῶν προηγουμένων περιόδων. Ἀπὸ τὸ 1920 ἕως τὸ 1929, τὸ μέσον ἐτήσιον ποσοστὸν ἦτο 3,5 ο). Ἀπὸ τὸ 1929 ἕως τὸ 1938 ἦτο μόνον 2,3 ο). Τὸ 1950 ἦτο, ἂν δὲν ἀπατώμαι, 4 ο) ἀλλὰ τὸ 1953 ἔπεσε εἰς 1 ο).

Ἄλλ' οἱ ἀριθμοὶ αὗτοι προέκυψαν ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν προσπαθειῶν αἵτινες ἐγένοντο ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ τῆς παραγωγικότητος.

I. Ἐὰς λάβωμεν λοιπὸν ὑπ' ὄψιν ἐκεῖνο ποῦ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπιτύχωμεν πολιτικὴν πλήρους ἀπασχολήσεως.

Ἐὰς δοκιμάσωμεν νὰ παρουσιάσωμεν δι' ἀριθμῶν, ἡγετημένων μάλιστα ἀπὸ τὸ πρόσφατον παρελθόν, πόσον μία πολιτικὴ ἐμπνευσμένη ἀπὸ οικονομικὰς ἀναλύσεις ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ χάσῃ ἡ Γαλλία καὶ ὁ κόσμος.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή ἀνῆρχετο τὸ 1931 εἰς 89 ο) ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ 1929. Τὸ 1932 ἦτο 69 ο), τὸ 1935 67 ο). Ἐπὶ πέντε ἔτη ἡ παραγωγή ἐκυμαίνετο περὶ τὸ 70 ο). Ἀπώλεια : 30 ο).

Εἰς ἄλλας χώρας, ἡ πτώσις, κατὰ περιόδους ἦτο ἔτι μεγαλύτερα : Εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἡ παραγωγή τοῦ ἔτους 1932 ἦτο ὀλίγον τι ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεος τῆς παραγωγῆς τοῦ 1929. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ ἕμισυ τῶν πόρων τῶν χωρῶν τούτων ἔμεινε ἀχρησιμοποίητον.

Τοιαῦται παράλογοι, ἀδικαιολόγητοι, ἀπώλειαι ἀρκοῦν νὰ ἐξηγήσουν ὅτι αἱ πρόσδοι τῆς παραγωγικότητος καὶ τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἦσαν ἀσθενεῖς. Ὑπενθυμίζομεν τοὺς προηγουμένους ἀριθμοὺς. Ἀπὸ τὸ 1929 - 1938, ἡ παραγωγικότης ἠῤῥησε μόνον κατὰ μέσον ὄρον 2,3 ετησίως, ἀλλ' ὁ μέσος αὐτὸς ὄρος ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν πτώσιν τῆς παραγωγῆς, συνδεδεμένης μὲ μίαν καταστροφικὴν οικονομικὴν πολιτικὴν. Ἐπίσης, εἰταν ἀναφέρομεν τὴν ἀσθενῆ παραγωγικότητα τοῦ ἔτους 1953 (1 ο), δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἔτος στασιμότητος, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὀποίου δὲν ἐξησφαλλίσθη ἡ πλήρης ἀπασχόλησις.

Πρέπει παντὶ σθένει νὰ ἀποφεύγωμεν τοιαύτας ἀπωλείας. Γνωρίζομεν λοιπὸν τώρα, καὶ τὸ γνωρίζομεν διότι ἡ ἄνω ἀνάλυσις μᾶς τὸ ἀποδεικνύει καὶ ἡ πείρα μᾶς τὸ διαπιστώνει, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν ἢ τουλάχιστον νὰ τὴν πλησιάσωμεν ἀρκετὰ χωρὶς νὰ προκαλέσωμεν πληθωρισμόν.

Δὲν φαντάζομαι νὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν ἐπὶ ποίας ἀρχῆς βασίζεται. Ὅλαι αἱ κρίσεις τοῦ 19ου καὶ 20ου αἰῶνος καὶ αἱ μακρὰ καταθλιπτικαὶ περίοδοι δὲν ἦσαν ἀρκεταὶ διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι εἰταν ἡ παραγωγή αὐξάνῃ ἡ κατανάλωσις δὲν αὐξάνει ἀναλόγως διὰ νὰ ἀπορροφήσῃ τὴν αὐξοῦσαν αὐτὴν παραγωγὴν (τὸ πλεόνασμα τῆς παραγωγῆς). Ὅχι διότι οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν

άνικανοποίητους ανάγκας, άλλ' εκείνοι οι όποιοι θά είχαν την επιθυμία να αγοράσουν δέν έχουν άρκετόν εισόδημα, διότι ή αύξησις τής αγοραστικής των δυνάμειως δέν ακολουθεί με φυσικόν τρόπον την αύξησιν τής παραγωγής.

Η επένδυσις δύναται αναμφιβόλως να άπορροφήση την διαφοράν, και την άπορροφή επί τινας περιόδους, άλλ' ενδέχεται επίσης ό τόκος να είναι πολύ μέγας ώστε ένας όγκος επενδύσεων να μη είναι άρκετός δια να άπορροφήση όλην την μεταξύ τής αύξήσεως τής παραγωγής και τής καταναλώσεως διαφοράν.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν γενικώς δυνάμεις παραγωγής άχρησιμοποίητοι. Πρό τοιαύτης καταστάσεως, ή αύξησις τής ζητήσεως δια δημοσίων ή ιδιωτικών επενδύσεων ή δι' αύξήσεως τής αγοραστικής αξίας δέν προκαλεί την ύψωσιν των τιμών αλλά την αύξησιν τής παραγωγής.

Τοιαύται αναλύσεις άποτελοϋν την βάσιν επιτυχούς σειράς ολοκληρού τεχνικών επιχειρήσεων εις μερικάς χώρας. Είνε άραγε άνάγκη να υπενθυμίσωμεν πώς οι Άγγλοι δια τής πτώσεως του τόκου επέτυχον να αύξήσουν σημαντικώς την οικοδόμησιν σπιτιών; ή πώς χάρις εις δημοσίας επενδύσεις και προτου άκόμη έλλθη ό επανοπλισμός και οικειοποιηθή τας όμολογίας, ή πολιτική του Dr Schacht επέτυχε εντός έλαχίστων ετών να έξεύρη εργασίαν εις 6 έκατομμύρια άνέρων;

Θά ήδυνάμεθα να αναφέρωμεν άπειρα παραδείγματα. Θά άρκεσθώμεν όμως μόνον να αναφέρωμεν την από του 1954 πολιτικήν την όποιον ήκολούθησεν ή Γαλλία.

Ύπήρχον διαθέσιμοι δυνάμεις παραγωγής. Τάς υπελογίσασμεν εις 15% περίπου, προκαλοϋντες ούτω τους φόβους των δειλών τεχνικών. Δυνάμεθα να ειπωμεν σήμερον ότι τά γεγονότα μάς έδικαίωσαν.

Διά τής άπαλλαγής του φόρου επί των επενδύσεων και δια μιās ενεργείας επί του μεσοπροθέσμου τόκου, όστις εντός ενός έτους ήλαττώθη κατά 1—2 μονάδας, ενισχύων ούτω την ιδιωτικήν επένδυσιν δια τής άγνύσεως τής αγοραστικής αξίας επιτευχθείσης δι' ενός κατωτάτου όριου ήμερομισθίου από 100—126 fr. ή ζήτησις ηύξησε κατά 8 1/2—9%, πράγμα που επέφερε αύξησιν τής παραγωγής κατά 8—9% χωρίς αύξησιν των τιμών. Η αύξησις αύτη τής παραγωγής επέτευχθη εν μέρει δια τής αύξήσεως τής εργασίας, δηλαδή του αριθμού των εργασίμων ώρων. Υπολογίζομεν γενικώς ότι επί 8 1/2%, υπάρχουν 2—3% που άνήκουν εις την κατηγορίαν αυτήν. Το πλεόνασμα, δηλαδή 5—6% δύναται να άποδοθη εις την παραγωγικότητα, με την εύρεσιν σημασίαν του όρου. Πρέπει όμως να αναγνωρίσωμεν ότι πρόέρχεται, κατά μέγα μέρος, από την αύξησιν τής ζητήσεως, ή όποία επέτρεψε εις τους κακώς άπασχολουμένους ανθρώπους να εργασθούν κατά πλέον άποτελεσματικόν τρόπον.

Έχομεν πολλά να κάμωμεν επί του πεδίου τούτου. Πρό όλίγων μηνών αι διαθέσιμοι δυνατότητες τής βιομηχανικής παραγωγής έξετιμώντο κατά μέσον όρον εις τό ποσοστόν των 10—15% και αν συμπεριληφθη και ή Β. Αφρική, τά περιθώρια είναι έτι σημαντικώτερα.

Ίδου λοιπόν τό πρώτον μέσον δια την αύξησιν τής παραγωγής και του βιοτικού επιπέδου. Τι χρειάζεται δια να τό επιτύχωμεν; Πολλά και όλίγα. Χρειάζεται μια ουσιώδης έξέλιξις των πνευμάτων, εγκατάλειψις σειράς όλων προλήψεων αίτινες εινε άκόμη πολύ διαδεδομένα, εν Γαλλία και εις άλλας χώρας. Πολλοί

άνθρωποι, εις ὅλα τὰ στάδια, δὲν ἠγνόησαν τί σημαίνει πλήρης ἀπασχόλησις. Κάμουν σύγχυσιν μεταξύ τῆς αὐξήσεως τοῦ νομίσματος καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς ζητήσεως. Λησμονοῦν ὅτι ἡ αὐξήσις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τῆς ζητήσεως δὲν ἰσοφαρίζεται παρὰ ἂν προσκρούει εἰς δυνατότητα παραγωγῆς πλήρως χρησιμοποιουμένης.

Ἐὰν αἱ ἰδέαι αὐταὶ δὲν γίνουσι παραδεκταὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον, κινδυνεύομεν νὰ εὐρεθῶμεν πρὸ ἐπαναλήψεως τῶν ταραχῶν αἵτινες πρὸ 20ετίας ἔδωσαν λαβὴν εἰς τὴν γέννησιν τοῦ χιτλερισμοῦ καὶ τοῦ πολέμου. Ἡ ἀνοικοδόμησις ἐτελείωσε καὶ ὁ κόσμος εὐρίσκεται πρὸ μιᾶς καμπῆς. Θὰ ἦτο ἐξαιρετικὰ βαρὺ νὰ τὴν παρακολουθήσωμεν μὲ ἰδέας καὶ τεχνικὴν παραγεγραμμένας. Ἰδοὺ λοιπὸν 10—15% τὰ ὅποια δυνάμεθα νὰ κερδίωμεν καὶ τῶν ὁποίων τὸ κέρδος θὰ μᾶς δώσῃ κάτι περισσότερον:

1) Ἡ πλήρης χρησιμοποίησις θὰ διαλύσῃ τὴν φοβισμένην στάσιν ὄλων ἐκείνων ποῦ ἐξακολουθοῦν νὰ κατασκευάζουν πράγματα ποῦ τὸ σύνολον δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκην. Τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ ἴδουσι ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι δραστηριότητες ποῦ μποροῦν νὰ ἀποφέρουν ἂν ὄχι δι' αὐτοὺς ἀλλὰ διὰ τοὺς υἱοὺς των, τότε θὰ παύσουν πλέον νὰ ἀγκιστρῶνται, νὰ ζητοῦν προνόμια καὶ υπερβολικὰς ἐγγυήσεις εἰς ἄραρον τοῦ συνόλου.

Μόνον αὐτὸς ὁ ἀναπροσανατολισμὸς τῆς παραγωγῆς, ἡ ἐγκατάλειψις κάθε μὴ ἀποδοτικῆς δράσεως, μπορεῖ εἰς μίαν χώραν ὡς ἡ Γαλλία νὰ παρουσιάσῃ σημαντικὸν κέρδος.

2) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω θὰ προκύψῃ ἐπίσης καὶ ἀπελευθέρωσις τῶν ἀνταλλαγῶν. Ἡ μεγάλη ἀφορμὴ τῆς προστατευτικῆς πολιτικῆς τῆς ὁποίας δὲν δυνάμεθα νὰ παραγνωρίσωμεν τὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος εἶναι ἡ ὑποχρησιμοποίησις, ἡ κακὴ πώλησις. Ποίαν ἐποχὴν εὐρέθημεν μάρτυρας τῆς αὐξήσεως τοῦ προστατευτισμοῦ; Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνος, κατὰ τὸ διάστημα τῆς καταπτώσεως μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1870 καὶ μετὰ τὸ 1929, λόγῳ τῆς μεγάλης οικονομικῆς κρίσεως. Λόγῳ τῆς ἀνεργίας ἐπηκολούθησαν ὅλα τὰ συστήματα τῆς διευθυνομένης οικονομίας.

Αὐτοὶ ποῦ ἐπιθυμοῦν τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον καὶ ὅσον ἀφορᾷ δι' ἐμέ, τὸ ἐπιθυμῶ καὶ τὸ εὐχομαι, ἐφείλουσι νὰ ἐννοήσουν ὅτι πρέπει νὰ ὠθήσουν τὸν κόσμον πρὸς μίαν πολιτικὴν πλήρους ἀπασχολήσεως.

3) Τέλος, μίᾳ ἐξησφαλισμένη πολιτικῇ, συνεχῆς, προσδιωρισμένη, πλήρους ἀπασχολήσεως ὀφείλει νὰ διαλύσῃ τοὺς δισταγμοὺς τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Ἡ στάσις τῆς πρὸ τῶν μεθόδων τῆς παραγωγικότητος εἶναι θεμελιωδῆς ἢ ἰδίᾳ μετὰ τὴν τῶν ἐργατῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μηχανῶν. Ἡ ἀνεργία ἢ ὁ φόβος τῆς ἀνεργίας εἶνε τὸ κύριον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς οικονομίας. Ἡ ἐξάτμισις τοῦ φόβου αὐτοῦ θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ μὲ μεγαλυτέραν τόλμην νὰ εἰσεέλθωμεν εἰς τὸν δρόμον τῆς παραγωγικότητος.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι μίᾳ πολιτικῇ πλήρους ἀπασχολήσεως, θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ κερδίωμεν περισσότερον ἀπὸ 10—15% δυνατότητας βιομηχανικῆς ἀχρησιμοποίητους.

* *

Βεβαίως, τὰ πράγματα δὲν παρουσιάζονται τόσο ἀπλᾶ. Ἀναπροσαρμογαὶ

και μετατροπαι είναι αναγκαται. Πρέπει να επιτρέψωμεν εις εκείνους των οποίων τα προϊόντα δεν εδρίσκουν πλέον εμπορικας διαξόδους, η λόγω της τεχνικης και οικονομικης εξελίξεως η λόγω των προόδων της παραγωγικότητος η οποια δύναται να κατασκευάση τα ίδια με ελιγωτέρους ανθρώπους, να επιδοθούν εις άλλας ασχολίας. Η πλήρης απασχόλησις δεν αποκλείει την ανάγκην αποσπάσεως εις άλλο περιβάλλον. Πρέπει όμως να διευκολύνωμεν τα πράγματα.

Πώς θα ηδυνάμεθα να φθάσωμεν εκεί :

1) Φυσικά, κλυτερεύοντες το καθεστώς των τοποθετήσεων, τα μέσα και την λειτουργίαν των εργατικων υπηρεσιών. Από της απόψεως ταύτης η Γαλλία υστερεί και πρέπει να γίνη κάποια πρόοδος σημαντική.

2) Διευκολύνοντες την μετατροπήν των επιχειρήσεων, δηλαδή, επιτρέποντες εις εν εργοστάσιον να αλλάξη το κατασκευαζόμενον είδος. Θα εινε επάναγκες να διευκολύνωμεν την επιχειρήσιν ταύτην, χορηγούντες εις αυτό θρους πιστώσεως ευνοϊκωτέρους. Αυτό εγένετο εν Γαλλία κατά το τέλος του 1954, με την δημιουργίαν κεφαλαίων μετατροπής.

3) Επιτρέποντες εις τας επιχειρήσεις να εγκατασταθούν εκεί όπου υπάρχουν εργάται ως και κτίρια η οικίαι διαθέσιμοι. Εινε η πολιτική της αποκεντρώσεως, ενισχυομένη με χορηγούμενα δάνεια υπό θρους λίαν επωφελετις.

4) Διευκολύνοντες την μετατόπισιν των εργατων δι' αποζημιώσεων χάριν μετακομίσεων.

5) Επιτρέποντες εις τον εργάτην να αλλάξη επάγγελμα δια της επαγγελματικης αναπροσαρμογης. Ο αντίστοιχος ρόλος εις την Γαλλίαν άνήκει εις τα Κέντρα της ταχίας επαγγελματικης διαμορφώσεως.

6) Δια μιās πολιτικης στεγάσεως, ούτως ώστε η έλλειψις οικιών να μη γίνεται εμπόδιον εις τας κινήσεις του εργατου.

Το σύνολον των μηχανισμών τούτων -- εκ των οποίων μερικοί έθεσπίσθησαν τελευταίως -- λειτουργει άραγε με ικανοποιητικόν τρόπον; Η επιτυχία αυτών συνδέεται με μερικους θρους :

1) Εν πρώτοις, υπενθυμίζομεν ότι αι προσπάθειαι του επαγγελματικου προσανατολισμου και της παραγωγικότητος εινε ακόμη ανεπαρκεις.

Όταν επιζητούμεν να αναλύσωμεν με θετικότητα διατι οι βιομήχανοι διστάζουν να εγκαταλείψουν μερικας περιοχάς, παρατηρούμεν ότι φοβούνται μη τυχόν δεν εβρουν άλλαχου ειδικευμένους εργάτας, πεπροικισμένους με πρωτοβουλίαν η γενικώτερον δεν εβρουν ανάλογον ύψηλήν ατμόσφαιραν παραγωγικότητος. Δι' αυτό νομίζομεν ότι αι προσπάθειαι αλίτινες αποδλέπουν εις την ανάπτυξιν τεχνικης εκπαιδεύσεως και προαγωγής εργατων, εινε ικαναι να καταστήσουν πλέον αποτελεσματικας τας προσπάθειας της βιομηχανικης αποκεντρώσεως και μετατροπής.

Εινε εις εκ των λόγων δια των οποίων επιζητούμεν να τελειοποιήσωμεν, εκ συμφώνου μετὰ της τεχνικης εκπαιδεύσεως, σύστημα προαγωγής εργατων.

2) Πρέπει επίσης να υπενθυμίσωμεν την ανάγκην πολιτικης πλήρους απασχολήσεως. Εάν εργάται δυσκολεύονται να εβρουν τον δρόμον των, τοδο εν μέρος οφειλεται εις το ότι η πλήρης χρησιμοποίησις δεν εξησφαλισθη τελείως, ούτως ώστε οι εργοδοται να αισθανθούν την ανάγκην να αποταθούν εις αυτούς.

II. Ἡ πλήρης ἀπασχόλησις πρέπει νὰ συμπληρωθῇ διὰ καλυτέρας χρησιμοποίησεως τῶν ὑπαρχόντων μέσων.

Ἐπάρχει τάσις νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ αὐξησις τῆς παραγωγῆς καθ' ὄραν ἐργασίας εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν ἐγκαταστάσεων. Τὸ λάθος αὐτὸ ἐξηγεῖται ἱστορικῶς.

Ἡ σημαντικὴ αὐξησις τῆς παραγωγῆς, ἡ βιομηχανικὴ ἐπανάστασις, ἤρχισε μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν πρώτων μηχανῶν. Ἐν τούτοις, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν κατέστη ἐκδηλον, ὅτι, ἀναλόγως τῆς χρησιμοποίησεώς των τὰ ἴδια ἐργαλεῖα θὰ ἠδύναντο νὰ δώσουν διαφορετικὰ ἀποτελέσματα. Ἐν τούτοις, ἡ ἰδέα αὐτὴ δὲν εἶνε γενικῶς παραδεκτὴ, τουλάχιστον ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ἡ πνευματικὴ ἐπένδυσις συνήθως ὑποτιμᾶται καὶ ὅπου οἱ ἐργοδότες, οἱ τραπεζίται, αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι παζαρεύουσι πόρους, οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις θὰ ἀπέδιδον πολὺ περισσότερον ἀπὸ πολλὰς ὕλικας ἐπενδύσεις.

Διὰ νὰ πεισθῶμεν, δὲν ἔχομεν παρὰ νὰ ἀναγνώσωμεν τὰς ἐκθέσεις τῶν γαλλικῶν ἀποστολῶν εἰς Ἀμερικὴν, ἢ εἰς ἄλλους εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς. Οἱ τεχνικοὶ οἱ ὅποιοι μετέβησαν πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀντιστοίχων ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων συμφωνοῦν ὅλοι ὅτι, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς παραγωγικότητος, ἡ ἀμερικανικὴ τοιαύτη ἦτο τριπλασία τῶν ἐπιχειρήσεών των. Ἀνεγνώρισαν ἐπίσης καὶ ὅχι χωρὶς μεγάλως νὰ ἐκπλαγοῦν, ὅτι ἐν τῷ συνόλῳ των αἱ ἀμερικανικαὶ ἐγκαταστάσεις δὲν ἦσαν ἀνώτεροι ἐκείνων τὰς ὁποίας αὐτοὶ διεθέτον· κάποτε ἦσαν παρόμοιοι. Ἡ διαπίστωσις αὐτὴ καὶ μόνη δικαιολογεῖ τὴν προοπτικὴν τοῦ διπλασιασμοῦ τὴν ὁποίαν ἐθέσαμεν ὡς ὄρον.

Δύο ἄλλα ἐπιχειρήματα ἀκολουθοῦν τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν.

Τὸ πρῶτον εἶνε ἡ μεγάλη διασπορὰ τῆς παραγωγικότητος πολλῶν γαλλικῶν ἐπιχειρήσεων. Παρατηροῦμεν ὅτι ὄργανισμοὶ ἐπαγγελματικοὶ ἢ ἡμιεπαγγελματικοὶ μὲ χορηγήσεις τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτροπάτου τῆς Παραγωγικότητος παρουσίασαν πλειστάκις διαφορὰς κυμαινομένας μεταξὺ 50 % καὶ 200 %, κάποτε περισσότερας, μεταξὺ τῆς παραγωγικότητος τῶν πλέον ἐξελιγμένων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ὀλιγώτερον καλῶν τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος. Αὐτὸ ὑποσημαίνει ποτὰ κέρδη θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιήσῃ μία ἀληθινὴ ἐπιχείρησις ἐὰν αἱ ὀλιγώτερον καλαὶ ἐπιχειρήσεις ἐπανεκτῶν τὸ χάσμα ποῦ τὰς χωρίζει ἀπὸ τὰς καλυτέρας, ἢ ἂν προσηνατολιζοῦντο πρὸς ἄλλο εἶδος βιομηχανίας.

Τέλος, ἔχομεν τὸ παράδειγμα τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων διὰ τῆς δράσεώς μας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς παραγωγικότητος, δηλαδὴ μὲ δλην τὴν δρᾶσιν τὴν ὁποίαν ἐβοηθήσαμεν, προσηνατολίσαμεν, ὑπεστηρίξαμεν καὶ παρηκολουθήσαμεν. Τώρα μόλις φαίνονται τὰ ἀποτελέσματα καὶ εἰς μερικὰ πεδία δικαιολογοῦν τὰς ἐλπίδας μας, ἐκπλήσσουν τοὺς παρατηρητὰς διὰ τὴν ταχύτητα μεθ' ἧς τὰ πρῶτα οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα ἐπετεύχθησαν.

Τί χρειάζεται λοιπὸν ὅπως ἡ ἐπιτάχυνσις καὶ πρὸ παντὸς ἡ γενίκευσις τοιούτων ἀποτελεσμάτων μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὸν ἀντικειμενικὸν μας σκοπὸν; Πρέπει νὰ διδάξωμεν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ χρησιμοποίησῃ καλῶτερον τὸν φυσικὸν πλοῦτον, τὰ ἐξαρτήματα καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις. Ἡ ὀρθολογικὴ αὐτὴ προσπάθεια τῆς ἐκμεταλλέσεως, ὅχι μόνον τοῦ κόσμου ποῦ τὴν ἀνεκάλυψεν ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου ποῦ τὴν ἐδημιούργησε, αὐτὴ πρέπει μόνον νὰ ἐπιβληθῇ ὡς οὐσιώδης.

Μας χρειάζεται ακόμη να γίνουν α! αναγκαῖαι προσπάθειαι. Δυνάμεθα να τὰς συνοψίσωμεν εἰς τὰ ἑξῆς :

- Ἐκπαίδευσις.
- Προσαρμογὴ τῶν στελεχῶν.
- Μεταρρύθμισις τῶν θεσμῶν.
- Συνεργασία.

1ον) Ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκπαιδεύσεως

Ὑπονοεῖται ὅτι διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ τοιοῦτος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶνε ἀνάγκη νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐὰν ὄχι νὰ διοργανωθῇ, τεχνικὴ ἐκπαίδευσις. Ἡ ἀνεπάρκεια, διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν ἄλλο τι, τῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως μᾶς εἶνε γνωστὴ. Ἡ τεχνικὴ βιομηχανικὴ ἐκπαίδευσις εἶνε ἐπίσης ἀνεπαρκής, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι πέρυσι 100 000 παιδιὰ δὲν μπόρσαν νὰ βροῦν θέσιν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Εἶνε λοιπὸν οὐσιώδεις νὰ ὀργανωθῇ μία τεχνικὴ ἐκπαίδευσις, εἰς τὴν γεωργίαν ὅπως καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, οὕτως ὥστε ἡ Γαλλία νὰ ἔχη εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ στελέχη, ἐργοδηγούς ἢ μηχανικούς οἱ ὅποιοι ἐλλείπουν καὶ οἱ ὅποιοι θὰ ἐκλείψουν ἐὰν δὲν γίνῃ μία σημαντικὴ προσπάθεια.

Δὲν ἀποκλείεται λοιπὸν μία μεταρρύθμισις τῆς γενικῆς ἐκπαιδεύσεως ἱκανοποιούσα τὴν ἀκόλουθον τριπλῆν φροντίδα μας.

α') Νὰ διευκολύνωμεν τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἐπιτρέποντες εἰς αὐτοὺς νὰ σπουδᾶσουν σύμφωνα μὲ τὰς πνευματικὰς τῶν δυνάμεις.

β') Νὰ κάμωμεν τὸ παιδί ἱκανὸν πρὸς παρακολούθησιν τῆς τεχνικῆς πρόοδου ἀμέσως ἀπὸ τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον.

γ') Νὰ μάθωμεν εἰς τοὺς φοιτητάς, καὶ κυρίως εἰς τοὺς μέλλοντας ἐργοδότας, τὰς ἀρχὰς τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐπιχειρήσεων, τῆς ὀργανώσεως, τῆς καλυτερεύσεως τῶν μεθόδων ἐργασίας.

Μὲ ὅλα αὐτὰ, ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποβαίνει ἕρως τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου.

2ον) Ἡ κατάρτισις καὶ ἡ ἐκλαϊκίευσις

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ περιμένωμεν μέχρις ὅτου ἐκπαιδευθοῦν αἱ νέαι γενεαί. Πρέπει νὰ καταρτίσωμεν καὶ τοὺς μεγάλους διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἣτις τοὺς ἐδόθη καὶ διὰ νὰ κατατοπισθοῦν μὲ τὴν ἐπισημονικὴν καὶ τεχνικὴν πρόοδον.

Εἰς τὴν γεωργίαν, ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐκλαϊκίευσως παρουσιάζει θεμελιώδη σημασίαν. Αἱ γενόμεναι ἐπὶ τοῦ γενετικῆς πεδίου πρόοδοι, αἱ τῆς μηχανοποιήσεως, τῆς γνώσεως τῶν ἑδαφῶν, θὰ ἐπέτρεπον νὰ γίνουσι μεγάλαι αὐξήσεις παραγωγῆς, ἐὰν ἦσαν γνωσταὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἤμποροῦν νὰ τὰς χρησιμοποιήσουν. Κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν ὑπάρχει ἐν Γαλλίᾳ εἰς σύμβουλος δι' 6000 γεωργούς, ἐνῶ εἰς τὸ ἑξωτερικὸν ὑπάρχει εἰς πρακτικὸς σύμβουλος δι' 800 γεωργούς εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν, 400 εἰς τὴν Γερμανίαν, 360 εἰς τὴν Δανίαν καὶ ἀκόμη 240 εἰς τὴν Ὀλλανδίαν. Πῶς νὰ μὴν ἐκπλαγῶμεν ὅτι αἱ μέσαι ἀποδόσεις μερικῶν ἐκμεταλλεύσεων ἐν Γαλλίᾳ εἶναι κατώτεραι κατὰ ἓν τρίτον ἀπὸ τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας ;

Ἴδου τί δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τὴν ἐκλαϊκίευσιν :

Παραθέτομεν μερικά παραδείγματα τών επιτυχηθέντων αποτελεσμάτων δια τής δράσεώς μας γύρω από τήν παραγωγικότητα :

Πρώτον παράδειγμα : Ἡ διάδοσις ἑνὸς νέου εἴδους ἀραβοσίτου ἐπέτρεψεν τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχωμεν ἀποδόσεις ἀνωτέρας τῶν 20 ἢ 25 στατήρων καθ' ἑκτάριον ἀπὸ τὰς ἀποδόσεις τῶν ἐκ παραδόσεως εἰδῶν, δηλαδὴ τὸ διπλάσιον μὲ τὰ ἴδια ἔξοδα. Σὲ μερικά μόνον χρόνια ἡ παραγωγή ἐδιπλασιάσθη. Ἡ Γαλλία θὰ παύσῃ πλέον νὰ κάμῃ εἰσαγωγὰς ἀραβοσίτου.

Δεύτερον παράδειγμα : Τὰ μέλη τῶν C.E.T.A., τῶν γεωργικῶν αὐτῶν συγκροτημάτων τῶν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτροπάτου ἐπὶ τῆς Παραγωγικότητος ἐπιχορηγούμενων γεωργῶν, ἐδιπλασίασαν ἐν τῷ συνόλῳ τὰς ἀποδόσεις των εἰς σανόν. Ἡ αὐξησης κυμαίνεται ἐνίοτε ἀπὸ 200 ἕως 300 %. Καὶ μόνον μίᾳ δρᾶσις ἀρκετὰ ἐκτεταμένη καὶ συνεχῆς ἐκλαϊκέυσεως δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὸν διπλασιασμὸν τῆς ἀποδόσεως τῆς γαλλικῆς γεωργίας.

Εἰς τὴν βιομηχανίαν, αὐτὸ ποῦ χρειάζεται νὰ ἐκλαϊκεύσωμεν εἶνε ὀλιγότερον ἀκόμη τὰ τεχνικὰ μέσα παρὰ ἡ τεχνικὴ ὀργάνωσις καὶ ἡ καλυτέρευσις μεθόδων ἐργασίας.

Ὅλαι αἱ ἐκθέσεις τῶν ἀποστολῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, διὰ τὰς ὁποίας ὠμιλήσαμεν προηγουμένως, ἀπέδειξαν τὸ τί θὰ ἠδυνάμεθα νὰ περιμένωμεν ἀπὸ μίαν σειρὰν προσπαθειῶν ἀναγομένων εἰς :

— Τὴν πρωτοτυπίαν τῶν προϊόντων, διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως μιᾶς ὑπερβολικῆς καὶ ἀνωφελοῦς ποικιλίας ἢ ὁποία ἐμποδίζει τὴν ἐργασίαν ἐπάνω εἰς ἀρκετὰς σειρὰς εἰδῶν.

— Τὴν πλέον ἀκριθὴν γνώσιν τῶν αποτελεσμάτων καὶ ἰδίως τὴν λογιστικὴν τῶν τιμῶν κόστους, πρᾶγμα ποῦ λείπει ἀπὸ πολλὰς γαλλικὰς ἐπιχειρήσεις.

— Τὴν ἀναλύσιν καὶ τὴν ἀπλοποίησιν τῆς ἐργασίας καὶ ἰδίως τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀνωφελῶν κινήσεων ποῦ μόνον αὐταὶ ἐπιβαρύνουν πολὺ πολλὰς γαλλικὰς ἐπιχειρήσεις.

— Τὴν προσεκτικὴν μελέτην τῆς ἐμπορικῆς τοποθετήσεως τῶν προϊόντων κτλ...

Αὐτοῦ ποῦ δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν μὲ συστηματικὰς προσπάθειας ἐπὶ διαφορῶν σημείων, ἔχομεν ἀπ' εὐθείας τὴν ἀπόδειξιν ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα τὰ ἐπιτυχηθέντα ἀπὸ τὰς προτύπους ἐπιχειρήσεις τῶν Ἐπαγγελματικῶν Κέντρων τῆς Παραγωγικότητος.

Ἀναφέρω μερικά παραδείγματα :

Ἐποδήματα : Ἐπὶ 9 ἐπιχειρήσεων, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ 1952, διπιστώθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1954 ἐλάττωσις τῆς τιμῆς πωλήσεως 20 % καὶ αὐξησις ἀποδοχῶν (ἡμερομισθίων) 22,6 % (ἐναντι 12—14 % ἐν τῷ συνόλῳ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου).

Βιομηχανία βάμβανος : Ἐπὶ 8 ἐπιχειρήσεων κλωστοϋφαντουργείων ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1953 μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1955, ὁ δείκτης τῆς παραγωγικότητος ἠῤῥησε κατὰ 57 %, καὶ τὸ ὠριατὸν ἡμερομισθιον ἠῤῥησε κατὰ 17 % ἐναντι 10 % ἐν τῷ συνόλῳ τῆς βιομηχανίας ταύτης.

Εἰς 10 ὑφαντουργεῖα, ἡ παραγωγικότης ἠῤῥησε κατὰ 28 % κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον καὶ τὰ ἡμερομισθία κατὰ 12 % ἐναντι 8,6 % τοῦ συνόλου, τῆς βιομηχανίας ταύτης.

Προμήθειαι διοικητικαί και στρατιωτικαί : "Από τῆς ἀρχῆς τοῦ 1952 μέχρι τέλους τοῦ 1954, αὐξησις παραγωγικότητος 30 % τιμαὶ ἠλαττωμένα κατὰ 25 %, ἡμερομίσθια ἠδξημένα κατὰ 10 %.

Τὰ ἄλλα Κέντρα ἰδρύθησαν ἐσχάτως διὸ και δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἕνα ἀνάλογον ἰσολογισμόν *.

Ἡ αὐξησις ὅμως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρὰ τοῦ Ἐπιτροπάτου βοηθουμένων Κέντρων — 4 εἰς τὸ τέλος τοῦ 1953, 26 κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1955 — δεικνύει τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ οἱ ἐργοδοταὶ καταβάλλουν εἰς τὴν δρᾶσιν ταύτην τῶν συστηματικῶν μελετῶν τῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ καλυτερεύσεως τῶν μεθόδων ἐργασίας.

Εἰς τὰς οἰκοδομάς, αἱ πρόοδοι ἐξαρτῶνται ἐπίσης ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν τῶν συνεργειῶν, τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τύπου οἰκιῶν ἢ τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς στοιχείων. Ἐν μόνον παράδειγμα ἀρκεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸ τί δυνάμεθα νὰ κερδίσωμεν ἀπὸ μιὰ τοιαύτην προσπάθειαν. Πρόκειται περὶ τοῦ ἀναληφθέντος παρὰ τῶν C.A.D.E.T. ἔργου, Κέντρων τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς τεχνίτας τοῦ κτιρίου νὰ ἐργασθῶν ὑπὸ τοὺς καλυτέρους ὁρους, προμηθεύοντα εἰς αὐτοὺς σχέδια τυπικὰ καὶ δίδοντα τεχνικὰς συμβουλὰς κ.τ.λ.

Εἰς ἕνα νομὸν τοῦ Jura, ἐκτίσθησαν 200 οἰκήματα τῶν ὁποίων ἕκαστον στοιχίζει 1 660 000 φράγκα. Μετὰ τὴν αὐτὴν ποιότητα τῶν οἰκοδομησίμων ὕλων πρέπει νὰ ὑπολογίσωμεν περὶ τὰ 2 ἐκ. τὸ κέρδος τῆς παραγωγικότητος διὰ τῆς ὀργανώσεως, καὶ μάλιστα ὀργανώσεως πραγματικῶς τελειοποιημένης, ἀποβαίνει 17 %.

Δι' οὗτο ἀφορᾷ τὴν διανομὴν, ἃς ἀρκεσθῶμεν νὰ ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι δι' ἕν σύνολον ἐτησίων ἐσόδων ἀντιστοιχοῦντων εἰς ἕνα ἑκατομύριον δολλαρίων, χρειάζονται 65 πρᾶτήρια πωλήσεως ἐν Γαλλίᾳ, ἕναντι 13 εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, 34 ἐν Ἑλβετίᾳ, 29 ἐν Σουηδίᾳ, 40 εἰς τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον. Ἐν τοιοῦτον ἔδρυμα δὲν θὰ ἦτο ἀραγε δυνατόν, χωρὶς νὰ αὐξήσῃ αἰσθητῶς τὰ μέσα, νὰ πωλήσῃ δυὸ φορὰς περισσότερον; Ἡ δυνατότης διπλασιασμοῦ τῆς παραγωγικότητος γίνεται ἐκδηλος ἐδῶ.

Μᾶς χρειάζεται ἐπίσης νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅλα αὐτὰ ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ ἐλαττώσων τὸ κόστος τῆς διανομῆς, ἐὰν ὅλαι αἱ ἐπιχειρήσεις, ἀκόμη καὶ οἱ μικρέμποροι, υἱοθέτουν τὰς συγχρονισμένας μεθόδους καὶ κυρίως ἂν ἠλάττωνον τὴν διάρκειαν τῆς ἀνανεώσεως τῶν ἀποθεμάτων των, ἐλαττοῦντες τὴν ἐξαιρετικὴν ποικιλίαν τῶν προϊόντων ποὺ ἀγοράζουσι.

3ον) Ἡ προσαρμογὴ τῶν βάσεων

Τοιαῦται πρόοδοι εἶναι ἀραγε πραγματοποιήσιμοι ἐρήμην μιᾶς μεταμορφώσεως τῆς δάσεως τῆς γαλλικῆς οἰκονομίας, μιᾶς συγκεντρώσεως, οὕτως ὅστε νὰ ἀπομακρυνθῶν αἱ πλεῖστοι τῶν μικρῶν καὶ μέσων ἐπιχειρήσεων; Ὑπάρχουσι ἀναμφιβόλως πολλαὶ βιομηχαναὶ ὅπου χρειάζεται ἀναγκαῖα προσπάθεια συγκεντρωτικὴ. Αἱ προσπάθειαι ὅμως αἰτινες συνετελέσθησαν ἢ ὑπεστηρίχθησαν παρὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτροπάτου ἐπὶ τῆς Παραγωγικότητος ἀπέδειξαν ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτύχωμεν ἀποδόσεις σημαντικὰς χωρὶς νὰ καταστρέψωμεν τὴν οἰκονομικὴν γαλλι-

* "Ἐς σημειώσωμεν ἐν τούτοις ὅτι διὰ 7 προτύπους ἐπιχειρήσεις κονσερβῶν, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις ἤρχισε τὸ 1954, ὑπελογίσωμεν αὐξήσιν παραγωγῆς 12,8 % κατὰ τὸ 1954 ἕναντι τοῦ 1953, ἐνῶ διὰ τὸ σύνολον τοῦ ἐπαγγέλματος ἡ αὐξησις εἶνε μόνον 4,7 %.

κήν βάσιν. Θά ἡδυνάμεθα νά εἰπώμεν σχεδόν ὅτι ἔχομεν καταλήξει εἰς μέθοδον ἣτις ἐπιτρέπει νά συμφιλώσωμεν τήν οἰκονομικήν ἀποτελεσματικότητα μέ κάποιαν κοινωνικήν συγκρότησιν. Ἡ λύσις ἑνός φαινομενικῶς ἀλύτου προβλήματος εἶνε ἡ συνένωσις. Εὐρίσκομεν τόν τύπον τοῦτον, ὑπό διαφόρους μορφάς, εἰς ὄλας σχεδόν τὰς ὀργανώσεις.

Εἰς τήν γεωργίαν, εἶνε τὰ C.E.T.A., Κέντρα Τεχνικῶν Ἀγροτικῶν Σπουδῶν, ποῦ συγκεντρῶνουν καθέν ἀπό αὐτά περὶ τοὺς 15 γεωργοὺς οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νά τελειοποιήσουν τὰς μεθόδους παραγωγῆς, νά ἀνταλλάξουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων των καί νά ἐπωφεληθοῦν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τεχνικοῦ συμβούλου.

Εἰς τήν βιομηχανίαν, τὰ Ἐπαγγελματικά Κέντρα Παραγωγικότητος, ποῦ συγκεντρῶνουν ἀριθμὸν τινα προτύπων ἐπιχειρήσεων καί ἐκτελοῦν ἐργασίας πρὸς διαμόρφωσιν, προτυποποίησιν, μελέτην τῆς ἀγορᾶς κ.τ.λ., καί αἰτινες εὐεργετοῦν σύνολα μέσων ἐπιχειρήσεων διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν ποῦ αἱ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις ζητοῦν ἀπὸ τὰ γραφεῖα μελετῶν ἢ ἀπὸ τὰς ὑπηρεσίας τῆς ὀργανώσεως καί τῆς μεθόδου.

Εἰς τήν οἰκοδομήν εἶνε τὰ C.A.D.E.T., συγκρότημα τεχνικῶν οἰκοδόμων.

Εἰς τὸ ἐμπόριον, τὰ συγκροτήματα τῶν μικροεμπόρων, ποῦ παρέχουν τόσον τὰς δυνατότητας τῆς ἀγορᾶς μέ καλυτέρους ὄρους ὅσον καί τεχνικάς συμβουλὰς.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν τύπων τούτων τὰ γνωρίζομεν ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα παραδείγματα. Ἡ ἐπιτυχία των ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν μεγέθυνσιν των: Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1953 μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1955, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαγγελματικῶν κέντρων τῆς ἐπιχορηγομένης παραγωγῆς ἀνῆλθεν ἀπὸ 4 εἰς 26. Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1952 μέχρι τοῦ Ἀπριλίου 1955, ὁ ἀριθμὸς τῶν C.E.T.A., ἀνῆλθεν ἀπὸ 55 εἰς 190. Ἡ δημιουργία τῶν C.A.D.E.T., ἤρχισε περὶ τὰ τέλη τοῦ 1953 καί τώρα ὑπάρχουν 20, ἐξ ὧν τὰ 10 φαίνεται ὅτι ἀπέδωσαν ἀποτελέσματα συγκρινόμενα μέ ὅσα ἀνεφέραμεν προηγουμένως.

Δὲν ἀποτελοῦν ἀκόμη παρὰ νησίδας παραγωγικότητος, ἀλλὰ τείνουν εἰς τὸ νά ἀναπτύξουν ρυθμὸν τοιοῦτον ὥστε νά ἐλπίσωμεν ὅτι ἐντὸς μιᾶς δεκαετίας, καί ἴσως καί ἐνωρίτερον, ἡ ἐπέκτασις τῶν μεθόδων των θά ἐφαρμοσθῇ ἐφ' ὅλης τῆς Γαλλικῆς οἰκονομίας.

4ον) Ἡ μεταρρυθμίσις τῶν θεσμῶν

Ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἀντικειμενικοῦ μας σκοποῦ προϋποθέτει μεταρρυθμίσιον τῶν θεσμῶν. Κρατικοί, νομικοί, διοικητικοί, οἱ θεσμοὶ μιᾶς χώρας δὲν ἐξελίσσονται μέ τήν οἰκονομικήν ἢ τεχνικήν πρόοδον. Παράγεται διαρκῶς εἰδὸς τι ἀπαγκιστρώσεως μεταξὺ τῶν σχετῶν, τῶν σχετικῶς ἀκάμπτων, καί τῶν ἀναγκῶν αἰτινες θά ἡδύνατο νά προσαρμοσθοῦν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς. Μὲ ἄλλους λόγους ὑπάρχει ἀνάγκη βαθεῖας ἀναθεωρήσεως, ἡ ὅποια ἀποβλέπει εἰς τὰ ἐξῆς σημεῖα:

— Μία ἀπλοποίησις ὄλων τῶν ἀνωφελῶν διατυπώσεων, καί ὅλης τῆς παλαιᾶς δικονομίας.

— Νά τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν ὄλων τῶν ἐπιχειρήσεων τὸ νομικὸν πλαίσιον τὸ ὅποιον προσαρμόζεται εἰς τὰς ἀνάγκας των.

— Εἰς κανονισμὸς ποῦ νά ἐπιτρέπη τὴν διαλογὴν τῶν πλέον καταλλήλων ἐπιχειρήσεων καί νά μὴ ἐνθαρρύνῃ ἐκεῖνας αἰτινες παράγουν ὀλιγώτερον καί εἶνε πλέον ἱκαναὶ εἰς τὴν ἐπίδειξιν ἀπατηλῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος.

5ον) Ἡ συνεργασία

Ὅλαι αὐταὶ αἱ πρόοδοι δὲν θὰ ἴμποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν παρὰ ἂν ὑπάρχει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις πνεῦμα συνεργασίας. Τὸ τοιοῦτον προϋποθέτει προσπάθειαν γενικὴν. Οἱ ἐργοδοταὶ πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τὸ προσωπικόν των ἀμοιβὴν τοιαύτην, οὕτως ὥστε νὰ ἐπωφελοῦνται οἱ μισθοδοτούμενοι τῶν προόδων τῆς παραγωγικότητος: ὀφείλουν νὰ τοὺς κινήσουν τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ διὰ τὰ ἀποτελέσματά της, δίδοντες ὅλας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες.

Ἄλλ' ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπὸ τὰς συνδικαλιστικὰς τῶν ὀργανώσεις νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν δρόμον αὐτόν. Αἱ διεκδικήσεις τὰς ὁποίας ἐνδέχεται νὰ ζητήσουν μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἡμερομισθίων δὲν ἀποκλείουν τὴν προσπάθειαν ὥστε νὰ εὐνοηθῇ ἡ καλυτέρευσις τῶν μεθόδων ἐργασίας. Αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις πρέπει νὰ συνεργασθοῦν διὰ νὰ διαλύσουν τὴν ρουτίαν, τὴν ἀμάθειαν καὶ τὰς προλήψεις. Πρέπει νὰ διδάξουν εἰς τὰ μέλη των ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχουν οὗτοι ἀμοιβὴν σημαντικωτέραν, πρέπει ὄχι μόνον νὰ καλυτερεύσουν τὴν κατανομήν, ἀλλ' ἐπίσης νὰ αὐξήσουν τὴν πρὸς κατανομήν μάζαν. Βεβαίως, αἱ ἴδιαι ἐπαφαὶ πρέπει νὰ γίνον καὶ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων αἵτινες ἐργάζονται διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς. Θὰ εἶναι εὐχῆς ἔργον ὅταν, γινόμεναι ἀνώτεροι κάθε συγχρόνου προκαταλήψεως, ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατικαὶ ὀργανώσεις συνεργάζονται ἀπὸ κοινού.

Τὸ κλίμα τοῦτο τῆς συνεργασίας προϋποθέτει ὅτι ἡ πολιτικὴ παραγωγικότητος δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς ἀλλὰ εἰς τὴν ἐλάττωσιν ἐπίσης τῶν κινδύνων καὶ τοῦ κόπου. Ἡ αὐξήσις τῆς ἀσφαλείας εἰς τὴν ἐργασίαν, ἡ ἐλάττωσις τοῦ ποσοστοῦ ἐργατικῶν δυστυχημάτων ἀποτελοῦν ἓνα ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἐδώσαμεν προτεραιότητα εἰς τὰς προσπάθειας καλυτέρευσεως τῶν μεθόδων τῆς διὰ τῶν χειρῶν ἐργασίας αἵτινες αὐταὶ καὶ μόνον γίνονται ἀφορμὴ τοῦ ἡμίσεος τῶν δυστυχημάτων ἐργασίας εἰς τὴν ἡώραν ταύτην.

Ἐπίσης, δὲν θὰ ἦτο ἀνωφελὲς νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἡ παραγωγικότης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ἐπιταχύνσεως τῆς ἐργασίας τοιαύτης ὥστε νὰ βλάβῃ τὴν ὑγείαν καὶ τὸ ἠθικόν τῶν ἐργαζομένων. Ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας νὰ προβῇ εἰς γενικὴν ἐμπεριστατωμένην ἔρευναν καὶ ἀναμένομεν τὰ ἀποτελέσματα.

Συμπέρασμα

Παραγωγικότης καὶ πλήρης χρησιμοποίησις εἶνε δύο πολιτικαὶ ὄχι μόνον συμπληροῦσαι ἢ μία τὴν ἄλλην ἀλλὰ κατὰ βάθος παρόμοιαι.

Πρόκειται, πράγματι, νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἄνθρωπος ἔχει εἰς τὴν διαθέσιν του, τὰ ἀγαθὰ τῆς φύσεως, τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις, τὰ ἐξαρτήματα. Πρόκειται νὰ μὴ ἀφήνωμεν ἀχρησιμοποίητον ὅ,τι ἴμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἐκεῖνος ποὺ ζητοῦν νὰ ἐργασθοῦν. Πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσωμεν καλύτερον ὅ,τι χρησιμοποιοῦμεν μὲ ἀναριθμήτους σπατάλας.

Δὲν παραγνωρίζομεν ὅ,τι ἀντίκειται εἰς τοιοῦτον πρόγραμμα: κανονισμοὶ γεγηρακότες, καθεστῶτα ἐναντίον τῆς παραγωγῆς, τάσις πρὸς τὴν ρουτίαν, κοινωνικαὶ προλήψεις, παντελῆς ἀγνοια τῶν ἀληθινῶν νόμων τῆς οἰκονομίας. Ὅλα

αὐτὰ τὰ ἐμπόδια πρέπει νὰ τὰ ὑπερπηδήσωμεν διὰ μιᾶς προσπάθειας ἐφ' ὧν τῶν πεδίων ταυτοχρόνως.

Αἱ ἤδη πραγματοποιηθεῖσαι ἰδέαι, τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα μὲ τὴν βοήθειαν ἡμῶν εἶνε τοιαῦτα ὥστε δύνανται νὰ γεννήσουν τὴν ἐμπιστοσύνην. Χρειαζέται ὅμως ὅπως ἡ γενέκουσίς των γίνῃ, ὑπερνικωμένης μιᾶς γενικῆς δυνάμεως ἀπαθείας.

Αὐτὸ ποὺ χρειάζεται εἶναι ἡ θέλησις διὰ τὴν καινοτομίαν ποὺ ἐμφυχώνει ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς χώρας. Πρέπει νὰ τοὺς ὑποδείξωμεν ἕνα ἄπλοῦν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, εὐκατάληπτον καὶ πραγματοποιησίμῳ — νὰ προσδιορίσωμεν τί πράγμα εἶναι ἡ μεταμόρφωσις τοῦ βιοτικῆς των ἐπιπέδου. Μὲ αὐτὸ τὸ μέσον θὰ δυναθώμεν νὰ τοὺς ὠθήσωμεν πρὸς τὴν δημιουργίαν.

Τὸ ἴδιον πρόβλημα τίθεται δι' ὅλον τὸν κόσμον. Μετὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἐὰν ὁ κόσμος διστάσῃ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς εὐρείας λεωφόρους τῆς προοπτικῆς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν καὶ τὴν καλύτεραν χρησιμοποίησιν τῶν πόρων του, θὰ ἴδωμεν ἐκ νέου ἐπαναλαμβανόμενον αὐτὸ ποὺ ἐγινε μετὰ τὸ 1929, χωρὶς ἡ ἀνθρωπότης νὰ τὸ καταλάβῃ, διότι αὕτη ἀντέληφθη ὅτι ἡ ὕλικὴ ἐπέδουσις δὲν ἦτο τίποτε χωρὶς τὴν φωτεινὴν θέλησιν τῆς κοινωνικῆς προόδου.

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ σέφ Harry PILKINGTON

Ἦκουσα μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος τὴν ἔκθεσιν τοῦ κ. Ardant καὶ εἶμαι εὐγνώμων διότι μοὶ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ προσθέσω συνοπτικῶς τὰς σχετικὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόψεις μου.

Δὲν θὰ σὰς ὁμιλήσω ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου ὡς προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Βιομηχανικῶν Ὀμοσπονδιῶν τῆς Εὐρώπης, ἀντικαθιστῶν τὸν κ. Georges Villiers ἰδρυτὴν τοῦ C. F. I. E. σχεδὸν δημιουργὸν τοῦ Ὀμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου τῶν Βιομηχανικῶν τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ θὰ σὰς ὁμιλήσω ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Ἑλλήτου, τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐκθέτοντος προσωπικὴν γνώμην. Καὶ θὰ ὁμιλήσω, πρὸ παντός, ἐντὸς τῶν ἀγγλικῶν περιθωρίων καὶ ἡ σκέψις μου θὰ εἶναι ἐντελῶς ἀγγλική.

Νομίζω ὅμως ὅτι ἡ θάσις αὕτη ἀρμόζει διότι, κατ' ἐμέ, ἔχομεν ἤδη ἐν Ἀγγλίᾳ τυπικὰς ὅπως συνθήκας ποὺ διαφέρουν ἀπὸ ἄλλας χώρας καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θὰ ἀποτελέσουν χαρακτηριστικὸν τύπον καὶ ἄλλων χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Φυσικὰ ὁμιλῶ διὰ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν, τὴν πραγματικὴν χρησιμοποίησιν, δηλαδὴ μίαν κατάστασιν τῆς ὁποίας ἡ δυνατότης δὲν θὰ εἶναι παραδεκτὴ ἀπὸ τοὺς ἐργοδότες παρὰ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγα χρόνια καὶ κατόπιν προθεσμίας πλέον ἢ ἐκτεταμένης, γινομένης παραδεκτῆς ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἔχουν ὀλιγωτέρας εὐθύνας δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ σχέδια καὶ τὰς μακροπροθέσμους ἀντιλήψεις.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἔχετε νὰ ἀντιμετωπίσετε συνθήκας ἤκιστα σταθερὰς καὶ ἕνα γεωργικὸν πληθυσμὸν ὅπου, ὅπως τὸ ἔλεγεν ὁ κ. Ardant, χρειάζεται μία κολοσσιαία προσπάθεια.

Βεβαίως εἰς τὴν Γερμανίαν ὑπάρχει μετὰ τὸν πόλεμον συνεχῆς κίνησις ἐργατικῶν χειρῶν, προσερχομένων ἐξ Ἀνατολικῆς Γερμανίας. Εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπάρχει εἰς τὰς μεσημβρινὰς ἐπαρχίας μεγάλη ἀνεργία.

Ἐξ ἀντιθέτου, ἀπὸ 15 ἤδη ἐτῶν ὑπάρχει ἐν Ἀγγλίᾳ ἔλλειψις ἐργατῶν καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ θὰ ἀποβῇ ἐτι δευτέρα εἰς τὸ μέλλον. Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου, ἐφ' ὅσον θὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ δράσις μας καὶ θὰ ἐκμεταλλευόμεθα νέας βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἡ κατάστασις ἐπιδεινοῦται ἐτι περισσότερον διὰ τῆς σταθερᾶς αὐξήσεως τῆς ἀναλογίας τῶν ἡλικιωμένων ἀνθρώπων — ὅπως π. χ. ἐγώ — καὶ ταυτοχρόνως διὰ τῶν εἰς μεγάλην σχετικῶς ἡλικίαν ἐξερχομένων ἐκ τῶν σχολείων νέων, ὡς ἐπίσης καὶ λόγῳ τῶν πράγματι μεγάλων εὐθυνῶν τῶν κτήσεών μας μὲ τὰς ὁποίας ἐπιφορτίζόμεθα.

Ἐχομεν ἐπίσης καθήκον — ὅπως καὶ ἡ Γαλλία — νὰ ἀνυψώσωμεν τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ πληθυσμοῦ μας κατὰ τὸ διάστημα τῶν 25 προσεχῶν ἐτῶν. Σεῖς οἱ ἐν Γαλλίᾳ εὕρισκεσθε εἰς δραματικωτέραν κατάστασιν ἀπὸ ἡμᾶς, διότι ὁμιλεῖτε ὄχι περὶ 25 ἐτῶν ἀλλὰ μόνον περὶ 15. Εἶναι πολὺ μεγάλη ὑπόθεσις διὰ νὰ δώσωμεν εἰς τὸν καθένα νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀνάγκην νὰ διπλασιάσῃ τουλάχιστον τὴν ἀπίδοσιν ἐργασίας κάθε ἐργάτου τῆς χώρας. Λέγω νὰ διπλασιάσῃ, χωρὶς νὰ προσλάβῃ ἄλλους ἐργάτας καὶ χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὰς ὑπὲρ τῶν μακρινῶν κτήσεων προσπάθειάς μας, νὰ αὐξήσωμεν τὰς ἐξαγωγὰς διὰ νὰ μᾶς ἐπιτρέψουν τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν.

Τὸ τοιοῦτον ὑποθέτει μίαν αὐξήσιν παραγωγικότητος 4% ἐτησίως, τουλάχιστον, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς προσεχοῦς γενεᾶς, εἰς τὰς βιομηχανίας ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ δυνηθῶμεν νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς τὸ μέλλον, διότι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι κλάδοι δράσεως ἐφ' ὧν δὲν δυνάμεθα, ὀριστικῶς πλέον, νὰ πραγματοποιήσωμεν αὐξήσιν.

Λέγω 4% διὰ τὴν Ἀγγλίαν. Ὁ κ. Ardant εἶπε 7% διὰ τὴν Γαλλίαν. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ ὑφίσταται μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

Κατ' ἐμέ, αὐτὸ σημαίνει ὅτι δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς μίαν συνέχισιν τῆς πλήρους αὐτῆς ἀπασχολήσεως, παρ' ὅλας τὰς προσωρινὰς διακυμάνσεις, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν πλέον πολυτίμων καὶ τῶν πλέον σπανίων πηγῶν μας τῶν τῶν ἐργατικῶν χειρῶν. Σεῖς, ἐν Γαλλίᾳ, ἔχετε ἀκόμη δυνατότητας ἐργατικῶν ἀχρησιμοποίητων χειρῶν, ἀλλ' ἡμεῖς εἰς τὴν Ἀγγλίαν πρέπει νὰ προσέξωμεν πάρα πολὺ διότι ἐφθάσαμεν εἰς ἓνα μέγαν βαθμὸν πλήρους ἀπασχολήσεως.

Νομίζω ὅτι ἡ πρώτη φροντίς δι' ἡμᾶς τοὺς ἐργοδότας ἔγκειται εἰς τὴν κατεδάφισιν τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος αἰ ὁποῖα ὠδήγησαν εἰς τὰ μέτρα ἀμύνης τόσοσιν ἐκ μέρους τῆς διοικήσεως εἰς τὸν ἐμπορικὸν κλάδον ὅσον καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐργατικῶν δυνάμεων, μέτρα τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ δικαιολογημένα ἐὰν ἐπανέλθωμεν εἰς τὰς ἰδίας ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν συνθήκας, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα εἶνε ἐντελῶς ἀκατάλληλα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ὅπου καθίσταται ὀλοφάνερρον ὅτι ὑπάρχει ἀρκετὴ ἐργασία καὶ ἀκόμη πολλαὶ παραγγελίαι δι' ὅλους.

Ἡ προσπάθεια αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ εὐνοϊκὰς συνεπείας παρὰ μόνον ἀν αἰ Διευθύνσεις τῶν ἐπιχειρήσεων ἠδύναντο νὰ πείσουν τὰ ἐργατικὰ συνδι-

κάτα ότι θα φθάσωμεν εἰς μίαν υποφερτὴν στάθμην παγκοσμίου ζωῆς ἂν αὐξηθῇ αὕτη διὰ καλυτέρας παραγωγικότητος, ἢ ἀπομακρυνθῶν αἱ ἀσθενεῖς τῆς φάσεως καὶ δι' αὐξήσεως τοποθετήσεως κεφαλαίων αὐξήσῃ ἐπίσης ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις τοῦ καθενὸς ἀτόμου. Ἀμφότερα τὰ πράγματα εἶναι ἀναγκαῖα. Πράγματι, δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ὄριον τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν—ἐλαττώοντες τὰς πραγματικὰς δαπάνας καὶ αὐξάνοντες βαθμιαίως τὰ ἀληθινὰ ἡμερομίσθια—τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον, ἐὰν προσανατολίσωμεν τὰς προσπάθειάς μας εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἀπειλῶν, τὴν αὐξήσιν τῶν κεφαλαίων, τὴν ἐπέκτασιν καὶ τὰς τοποθετήσεις τοῦ μέλλοντος. Πρέπει ὅμως νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὴν ἀρὰν δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἡ κατάσταση τῶν ἐτῶν 1920—1930, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι εἶναι πλήρως ἀντίστροφος.

Πρὸ 200 ἐτῶν εἰς τὴν χώραν μου, μόλις ἤρχισεν ἡ πρώτη βιομηχανικὴ ἐπανάστασις—διότι τὴν ἀνάστασιν μίαν κανούργιαν ἐπανάστασιν—ὑπῆρχον πολλαὶ ἀντιδράσεις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν μηχανῶν (διότι ἐλέγετο ὅτι αἱ μηχαναὶ αὐταὶ θὰ ἐπιφέρουν ἀνεργίαν) ἀντὶ νὰ δημιουργήσωμεν ἐργασίαν, ὅπως καὶ πράγματι ἔγινε. Ὑπῆρξαν ἐξεγέρσεις καθ' ἃς κατεστράφησαν μηχανήματα.

Ὁ κ. Ardant μᾶς ἀνέφερε παραδείγματα μερικῶν βιομηχανιῶν. Νομίζω πὸς μπορῶ νὰ ἀναφέρω τὸ παράδειγμα τῆς βιομηχανίας μου ἢ ὁποῖα κατασκευάζει ὕλεως διὰ παράθυρα καὶ γυαλικά πολυτελείας. Δὲν εἶναι τόσο παλαιὰ ὅσον ἡ ἔταιρεία τοῦ Saint Gobain ἢ ὁποῖα ἀριθμεῖ 300 χρόνια, ἀλλ' ὑπάρχει ἀπὸ 120 ἢ 130 ἐτῶν καὶ χρησιμοποιοῖ 20 χιλιάδες ἐργάτας. Εἴμεθα λοιπὸν μιὰ παλαιὰ βιομηχανία. Ἀπὸ τοῦ 1913 ἔχομεν ἀκαταπαύτως συγχρονίσει τὰς ἐγκαταστάσεις μας αἵτινες εἶναι ἐντελῶς καινουργεῖς καὶ τὴν ἀνάστασιν ἐπτάμισυ τετραγωνικῶν πόδας καθ' ὥραν ἐνῶ ἄλλοτε δὲν κατασκευάζαμεν εἰμὴ ἕνα τετραγωνικὸν πόδα πολυτελείας κατ' ἀνθρώπον καὶ καθ' ὥραν, μὲ τὸ παλαιὸν σύστημα. Καὶ αὐτὸ ἔχει σημασίαν, διότι μὲ τὴν παλαιὰν μέθοδον μᾶς ἐχρειάζετο ἕνας τόννος γαιάνθρακος διὰ νὰ κατασκευάσωμεν ἕνα τετραγωνικὸν πόδα, τὴν ἀρὰν μὲ ἕνα τόννον γαιάνθρακος κατασκευάζομεν οὐκ ἄνωγος πόδας.

Τὸ 1913, εἴχομεν ὀλιγωτέρους ἐργάτας παρ' ὅσον σήμερον, ἀλλὰ παράγομεν 7,5 φορές περισσότερον καὶ ἡ τιμὴ τοῦ γυαλιοῦ εἰς λίρας Ἀγγλίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ 1953 ἦτο περίπου διπλασία τῆς τοῦ 1913. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ ἡμερομίσθια ἦσαν 5 φορές περισσότερον, ἡ τιμὴ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὅποιον μεταχειρίζομεθα πολὺ σήμερον ἦτο 25 φορές ἀνωτέρα. Ἐὰν ἡ τιμὴ τοῦ κόστους ἀντὶ νὰ διπλασιασθῇ, ἐτριπλασιάζετο ἔναντι τῶν τιμῶν τοῦ 1913, θὰ ἐχάναμεν ὅλας τὰς ἀγοράς τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ δὲν θὰ εἴχομεν 20 χιλιάδες ἐργάτας ἀλλ' ἴσως μόνον 5 ἢ 6000. Αὐτὸ εἶναι πανομοιότυπον παράδειγμα πρὸς τὰ παρὰ τοῦ κ. Ardant ἀναφερομένων.

Μοῦ φαίνεται ὅτι ὑπάρχει κάτι ποὺ ἡμπορεῖ νὰ ἐκπληρωθῇ τὰ συνδικάτα καὶ ποὺ ἡμπορεῖ, μὲ καθαρὰν συνείδησιν νὰ ἐκπληρωθῇ τὰ μέλη των, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὅτι μέσα εἰς ἕν ἐργοστάσιον ἢ εἰσαγωγὴ νέων μηχανημάτων, συγχρονισμένων, ἐπιφέρει καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἐργάτου, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπὶ τι βραχὺ διάστημα ἐπέρχεται προσωρινὴ ἀνεργία. Τὸ γεγονός τῆς αὐξήσεως τοῦ ὀλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν παραγομένων ἐμπορευμάτων ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐργατικὴν δύναμιν ἐλαττώνει τὴν τιμὴν τοῦ κόστους καὶ αὐξάνει τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς. Θὰ ἦτο ἐπανάγκη νὰ ἐπαναλάβωμεν τὸ ἴδιο μάθημα καὶ σήμερον ἀκόμη. Ἀσφαλῶς, ἔπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια εἶδομεν ὅτι τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον εἰς τὰς πλεόν ἐκβιομηχανη-

σθείσας χώρας ἦτο κατὰ πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ τοῦ τῶν χωρῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι δὲν διέθετον τὰ πλεονεκτήματα τῆς νεωτέρας τεχνικῆς. Ἐν τούτοις, ὅταν ὁμιλῶμεν περὶ αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς γεννᾶται πάντοτε ζήτημα τῆς παλαιᾶς τάσεως ἣτις ἐπέρχεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς καὶ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσωμεν.

Πρέπει νὰ εἴπωμεν χωρὶς περιστροφᾶς καὶ ἀμέσως ὅτι ὁ κυριώτερος σκοπὸς τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἐκ τῶν βιομηχανικῶν ὕλικῶν ἀπολειῶν καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν μηχανικῶν μέσων ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ γίνῃ μεγάλη παραγωγή ἐμπορευμάτων. Δυνάμει τῆς μηχανοποιήσεως ταύτης, δύναται νὰ κάμῃ εἰς μόνον ὅ,τι ἕκαμον προηγουμένως 3 ἢ 4 ἄνθρωποι, καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ θέσῃ τὴν ὑπάρχουσαν ἐργατικὴν δύναμιν εἰς κατάστασιν οὕτως ὥστε νὰ παράγῃ 3 ἢ 4 φορὰς περισσότερον — τὸ ποσὸν δὲν ἔχει σημασίαν — τὴν ὀλικὴν ποσότητα τῶν μὲ τὰς παλαιὰς μεθόδους παραγομένων ἐμπορευμάτων.

Ἦθελα ἐπίσης νὰ εἴπω καὶ κάτι προκειμένου διὰ τὴν διεύθυνσιν : ὅτι δὲν δύναται τις νὰ διευθύνῃ ἐξ ἀποστάσεως. Ἡ σημερινὴ π.χ. Συνέλευσις, ἢ τὸ Οἰκονομικὸν Εὐρωπαϊκὸν Πρακτορεῖον Παραγωγῆς ἢ τὸ Βρετανικὸν Συμβούλιον τῆς Παραγωγικότητος δὲν δύναται νὰ γνωματεύσῃ πῶς ἐργάζονται τὰ ἐργοστάσιά μου εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Δὲν εἶναι δυνατόν τοιοῦτό τι. Δὲν ἠμποροῦν νὰ τοῦς εἰποῦν πόσοι ἄνθρωποι θὰ ἀποσπασθοῦν καὶ μὲ τί τρόπον θὰ γίνῃ ἡ ἀπόσπασίς των ἂν φέρουν καινούργια μηχανήματα. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ ἀνήκει εἰς τὴν τοπικὴν διεύθυνσιν. Ἀνάγεται εἰς τὰς ἀνθρωπίνας σχέσεις μεταξὺ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐργοστασίου καὶ τῶν ἀνθρώπων του. Αὐταὶ εἶναι ἀναντικατάστατοι καὶ, φυσικά, τὸ καθήκον τῆς διεύθυνσεως εἶναι κατὰ τοσοῦτον δυσχερὲς διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀντιληφθῇ εὐκόλως ὅτι ὑπάρχει ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν εἰς ὅλας τὰς χώρας καὶ ὅτι ὑπάρχει ἀκόρεστος νομίζω ζήτησις ποσότητος αὐξανομένης μὲ κάτι, καὶ ἂν ἀκόμη αὐτὸ τὸ κάτι δὲν εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ ὅποιον κατασκευάζεται.

Ἐδιδάχθημεν πολλὰ ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς συνεργασίας ἢ ὁποῖα βοηθεῖ εἰς τὸν συναγωνισμόν τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἐδιδάχθημεν ὅτι ἡ συνεργασία καὶ ὁ συναγωνισμὸς δύναται νὰ συμβαδίσουν.

Ἐνας πολῦτιμος τρόπος συνεργασίας συνετελέσθη κατ' αὐτὰς ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς μίαν περιοχὴν 200.000 κατοίκων ὅπου ὑπάρχουν 50 διάφορα ἐργοστάσια ὅπου ὅλα ἀγγοῦν πῶς νὰ ζητήσουν τοὺς 50 ἀνθρώπους ποὺ χρειάζονται, τὰ ὁποῖα συνεργάζονται ἐπὶ τόπου. Μέσω τῆς ὀργανώσεως τῶν διαφόρων ὁμάδων ἐπισκεπτῶν εἰς τὰ διάφορα ἐργοστάσια καὶ βιομηχανίας ἢ τῆς ἰδίας βιομηχανίας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς τῶν ἄλλων βιομηχανιῶν, ἐξευρίσκονται οἱ ἐργάται οὗτοι. Αἱ ὁμάδες αὐταὶ ἀποτελοῦνται — συγῆθως καὶ κατὰ προτίμησιν — ἀπὸ μερικὸς διευθυντὰς καὶ ἀνθρώπους τοῦ ἐργοστασίου καὶ μὲ κάποιον ἀντιπρόσωπον τοῦ συνδικάτου. Εἶναι ὁμοῦς προτιμότερον νὰ ἀποσταλοῦν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐργάται διὰ νὰ ἴδουν ἰδίους ὁμοίμασι μὲ ποῖον τρόπον οἱ ἄλλοι, εἰς διαφόρους βιομηχανίας, λύουν τὰ κοινὰ εἰς αὐτοὺς προβλήματα.

Πράγματι, εἰς κάθε βιομηχανίαν ὑπάρχουν μόνον μικραὶ διαφοραὶ μεθόδων ποὺ διαφέρουν ἀλλήλων. Τὸ πλεῖστον τῶν μεθόδων τοῦ πακεταρίσματος, τῆς ἀποστολῆς, τῆς ἐσωτερικῆς διανομῆς, ὁμοιάζουν μὲ τὰς ἄλλας τῶν ἄλλων ἐργοστασίων. Τὸ ἴδιον ἐφαρμόζεται ἐπίσης καὶ διὰ τὰς μεθόδους ὀργανώσεως τῶν γραφείων.

Εἶναι λοιπὸν δυνατόν, ἄνθρωποι τοὺς ὁποῖους οὐδέποτε ἔχετε συναν-

τήσει εις τὴν περιοχὴν σας νὰ συγκατατεθοῦν νὰ σᾶς βοηθήσουν καὶ νὰ σᾶς ἐπιτρέψουν ὅπως ἐπιτύχητε τὴν ἀπόδοσιν τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖτε. Μὲ κάποιαν ἐλαχίστην δαπάνην θὰ γίνῃ σχετικὴ οἰκονομία χρημάτων καὶ θὰ δυνηθῆτε νὰ χρησιμοποιεῖσθε ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν σας δύναμιν δύο ἢ τρεῖς ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους ἔχετε ἀνάγκην διὰ νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς ἄλλας ἀσχολίας.

Ζητῶ συγγνώμην διότι ὠμίλησα ἐπὶ μικρόν. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι τὸ θεμελιώδες ζήτημα ἔγκειται εἰς τὸ νὰ ἀντιμετωπισθῶμεν τὰ ἔτη 1950—1960. Τὰ ἔτη 50 καὶ 60 δὲν εἶναι ἴσα μὲ τὰ ἔτη τῶν 20 καὶ 30, δηλαδὴ τῆς δεκαετίας τῆς πρὶν καὶ τῆς σημερινῆς.

Προβάλλομεν τὰ προβλήματα μὲ διαφορετικὸν τρόπον. Ἀρχίζομεν μίαν ἐπανάστασιν πλεόν ἢ ἐκτεταμένῃν τῆς πρὸ τῆς ἑκατονταετίας τοιαύτης. Θὰ ὑποφέρωμεν —καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, ὁμιλῶ διὰ τὴν Ἀγγλίαν— θὰ ὑποφέρωμεν ἀπὸ ἔλλειψιν ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπῃν ἐπὶ πολλὰς γενεάς. Ἡ ἐλπίς μας εἶναι νὰ πραγματοποιηθῶμεν τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον ποῦ ὄλοι μας ἐπιζητοῦμεν καὶ νὰ αὐξήσωμεν τὴν παραγωγὴν μας, νὰ ἀπομακρύνωμεν τὰς ἀπωλείας, νὰ μηχανοποιήσωμεν τὰς μεθόδους μας καὶ νὰ πραγματοποιηθῶμεν πᾶν ὅ,τι δυνάμεθα νὰ κάμωμεν διὰ μέσου τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ. Ἐπιβάλλεται ὅπως ἡ διεύθυνσις θεωρήσῃ ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν δικαιοδοσίαν της ὅλα τὰ πεδία δράσεως, ἀπὸ τὰς ἀτομικὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργοστασίου μέχρι τῶν κυριωτέρων ἐθνικῶν βιομηχανικῶν καὶ νὰ ἐργασθῇ μὲ τοὺς ἐργάτας, δηλαδὴ μὲ τοὺς ὀργανωμένους ἐργάτας, τὰ συνδικάτα, νὰ προβαίνει μὲ τὴν ἰδίαν ταχύτητα τὴν ὁποίαν χρησιμοποιοῦν οἱ ἐργάται καὶ ὄχι μόνον νὰ πείθῃ αὐτοὺς ὅτι οἱ καιροὶ ἤλλαξαν.

Χρειαίεται νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν ὅτι κάθε νέα κατάστασις ἐπιβάλλει νέαν εἰσφορὰν καὶ ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς διεύθυνσεως καὶ τοῦ ἐργάτου εἶναι κατὰ πολὺ πλησιέστερον ἀλλήλων εἰς τοὺς χρόνους τούτους τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως παρὰ εἰς τὴν κακὴν ἐποχὴν τῆς ἀλλοτε καὶ ὅτι δὲν πρόκειται οἱ χρόνοι ἐκείνοι νὰ ἐπανεέλθουν, διότι δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀνάγκη νὰ ἐπανακάμψωμεν εἰς αὐτοὺς.

ΑΙ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἐπὶ τοῦ κ. Pierre BIGAND

Μοῦ κάμουν σήμερον μία πολὺ ἐπικίνδυνη τιμὴ. Ἐπικίνδυνη διότι δὲν μπορῶ τίποτε ἄλλο νὰ κάμω ἀπὸ τοῦ νὰ ὁμιλήσω γαλλικὰ καὶ ἀντιλαμβάνεσθε πόσας δυσκολίας παρουσιάζει αὐτὸ τὸ ἐγχεῖρημα κατόπιν τῆς ἐκθέσεως τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμεν ὁ σὲρ Harry Pilkington.

Ὁ Πρόεδρος κ. Baruzy ἀνέφερε πρὸ ὀλίγου τοὺς τίτλους μου ὡς συνδικαλιστοῦ. Ἦθελα μόνον νὰ προσθέσω ὅτι, ἐπαγγελματικῶς, ἀσχολοῦμαι μὲ τὰ προβλήματα τῆς παραγωγῆς, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου ὡς μηχανικοῦ εἰς ἓν ἐπαγγελματικὸν κέντρον ἐποπτείας τῆς παραγωγῆς. Ἐν τούτοις, ὅμως, λαμβάνω τὸν λόγον σήμερον ὡς συνδικαλιστῆς. Ὁ διπλοῦς οὗτος συνδυασμὸς λειτουργημάτων πλειστακίς μὲ ὑπεχρέωσε νὰ ὁμιλήσω διὰ προβλήματα σχετικὰ μὲ τὴν παραγωγικότητα καὶ συχνότερον ἀκόμη νὰ ὁμιλήσω διὰ προβλήματα τῆς παραγωγικότητος εἰς τὸ Μορφωτι-

κόν Ἐργατικὸν Κέντρον τῆς Ἐργατικῆς Δυνάμεως, κέντρον λειτουργοῦν ἐξ ἄλλου—πρέπει νὰ τὸ ὑπενθυμίσωμεν—χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν (καὶ ἴσως πέραν τοῦ δέοντος) τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτροπάτου τῆς Παραγωγικότητος.

Κανονικῶς, εἰς κάθε συνεδρίασιν τῶν μελῶν ἐνδὸς συνδικατοῦ, προσπαθῶ νὰ ἐξηγήσω εἰς τοὺς συγκεντρωμένους συντρόφους μου τί εἶναι τὰ προβλήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν παραγωγήν.

Ἦμπορῶ νὰ σὰς εἶπω ὅτι, ἀπὸ τριετίας ἤδη, ὅπως καὶ ἀπὸ τετραετίας, πού κάμνω κανονικῶς ἐκθέσεις τοιοῦτου εἶδους, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσω μέχρι ποίου σημείου ἡ διανοητικότης τοῦ ὄπαδου τῆς θάσεως τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως ἐξειλίχθη εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν τῆς παραγωγικότητος.

Τὸ 1951 ἦτο ἀπλούστατον: Ἐκουμβώνοντο μόλις ἐγένετο λόγος περὶ τοιοῦτου προβλήματος! Συστηματικὴ ἀντιπολίτευσις, καὶ ὅταν ἀκόμη ἐδειχνάν προσπάθειαν κατανόησεως!

Δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι σήμερον ἡ κατάστασις ἠλλαξέ σημαντικῶς. Ἐὰν ὑπάρχουν διαφωνίαι—καὶ ὁ θεὸς γνωρίζει ἂν δὲν θὰ ὑπάρξουν ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη—περὶ τοῦ προβλήματος τούτου μέσα εἰς τοὺς κόλπους τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων καὶ ἂν ὑπάρξουν πάντοτε τοιαῦται διαφωνίαι μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τῆς παραγωγικότητος, ὑπάρχει κάτι τὸ ἀληθῶς βασικόν, κύριον μάλιστα στοιχεῖον διὰ τὸ μέλλον τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐργατικῆς τάξεως.

Αὐτὸ μὲ ἀναγκάζει νὰ κάμω μίαν βραχεῖαν ἱστορικὴν ἀνασκόπησιν τῶν συνδικαλιστικῶν θέσεων ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Θὰ ὀμιλήσω πρὸ παντὸς διὰ τὸ γαλλικὸν πρόβλημα, ἀλλὰ νομιζῶ ὅτι καὶ διὰ τὰς ἄλλας χώρας ὑπάρχει ἡ ἴδια ἀναλογία, καὶ αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς φυσικόν, δεδομένου ὅτι θὰ ἦτο δυσκολώτερον νὰ ὀμιλήσωμεν σήμερον περὶ θέσεως τοῦ C.I.S.L. ἐπὶ τοῦ προβλήματος ἐφ' ὅσον εἰς τὴν Βιέννην ἡ διεθνὴς ἡμῶν Ὀμοσπονδία συνεδριάζει διεθνῶς καὶ γίνονται συνέδρια ἐπὶ συνεδρίων. Δὲν εἶναι λοιπὸν κατάλληλος περίστασις νὰ «πωλήσωμεν τὸ δέρμα τῆς ἀρκούδας» καὶ νὰ εἰπωμεν «ἰδοὺ ποίαν θέσιν πῆρε!» ὅταν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν δύναται νὰ ἀλλάξῃ.

Θὰ σὰς μιλήσω λοιπὸν σήμερον διὰ τὴν θέσιν πού ἔλαβεν ἡ Γαλλία. Αἱ θέσεις τῶν ἄλλων χωρῶν εἶναι ἀνάλογοι.

Ὅταν ὀμιλοῦμεν περὶ συνδικαλιστικῆς θέσεως, καὶ ἐπιμῆνω ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὑπάρχει ἐκ παραδόσεως συνδικαλιστικὴ θέσις, πρὸ παντὸς εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἐργατικὴν Δύναμιν (Force Ouvrière), πηγάζουσα ἀπὸ ἀρχῶν τὰς ὁποίας ἐδάπτισαν μὲ τὸ ἐπώνυμον τῶν ἀναρχοσυνδικαλιστικῶν, τὰς ὁποίας ἔχομεν πάντοτε παρούσας εἰς τὴν μνήμην μας καὶ αἵτινες συστηματικῶς παρουσιάζουν ἀρνήσιν συνεργασίας μὲ ὅποιονδήποτε ἡ θέσις αὕτη συνίσταται ἀπὸ ἀρχὰς διεκδικητικῆς.

Λαμβάνομεν λοιπὸν ὡς ἀφετηρίαν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ὑπάρχει ἀρκετὸς ἀριθμὸς συντρόφων μας πού τὴν διατηροῦν πάντοτε ζωηρὰν εἰς τὴν μνήμην των—πρὸ παντὸς οἱ ἀρχαιότεροι ἐξ ἡμῶν.

Εἶναι ἐντελῶς λογικὸν καὶ ὀφειλομεν νὰ τὸ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, διότι αὐτὸ ἐξηγεῖ πολλὰ πράγματα. Τὸ 1951, ὅταν ἤρχισαμεν νὰ ὀμιλῶμεν μὲ τρόπον ἐντελῶς σαφῆ καὶ ἀκριθῆ περὶ τῶν προβλημάτων τῆς παραγωγικότητος, ἡ Ὀμοσπονδία μας F.O. ἔδειξε μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ζητήματα τῆς παραγωγικότητος. Ἐδέ-

χθη νὰ συμμετάσχη εἰς κάθε εἶδους συγκέντρωσιν ὅπου συνεζητοῦντο τοιαῦτα προβλήματα, νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀποστολὴν ἀντιπροσωπειῶν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, καὶ τοῦτο χωρὶς κανεῖς — ἢ σχεδὸν κανεῖς, πάντως ὅμως ὄχι κατηγορηματικῶς — νὰ κηρυχθῆ πολέμιος τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς. Καὶ τοῦτο, διότι κατὰ βάθος, δὲν ἦτο εὐχερὲς νὰ προβλεφθῆ ποῦ ἦτο δυνατόν νὰ καταλήξουν τὰ πράγματα.

Τὸ 1953, ὅμως τὰ πράγματα ἀντεστράφησαν. Τὸ γνωρίζετε πολὺ καλά διότι παρακολουθεῖτε λεπτομερῶς τὰ ζητήματα ταῦτα, ὅτι ἡ Ὀμοσπονδία μας ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ θέσιν ἐφεκτικότητος καὶ τοῦτο λόγῳ πολλῶν δυσχερειῶν ποῦ συνήντησε καὶ μερικῶν συζητήσεων κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐπετύχαμεν πάντοτε ὅ,τι θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἐπιτύχωμεν. Ἐπομένως, ἡ τάσις νὰ ἀποποιηθῶμεν συνεργασίας ἐπέπλευσε τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην.

Τώρα εὐρισκόμεθα πρὸ νέας μεταστροφῆς, ἣτις διαφαίνεται θετικῶς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀμοσπονδιακὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ὀμοσπονδίας, ὡς γνωρίζετε F.O., ἣτις συνήλθε τὴν 7 καὶ 8 Μαΐου τοῦ τρ. ἔτους εἰς Λιμόζ.

Τὸ C.C.N. *, ὡς γνωρίζετε, ἀποτελεῖ τὴν μεγαλύτεραν προβολὴν τῆς Ὀμοσπονδίας, μεταξὺ τῶν συνδεδῶτων ποῦ γίνονται ἀνὰ διετίαν περίπου. Τὸ C.C.N. ἔλαβε καθαρὰν θέσιν ὑπὲρ μεγαλύτερας συμμετοχῆς καὶ ἔδειξε περισσότερον ἐνδιαφέρον εἰς τὸ ζήτημα τῆς παραγωγικότητος. Θὰ ἤθελα νὰ ἐπεκταθῶ ὀλίγον ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, διότι εἶναι σημαντικώτατον.

Ἡ ἐθνικὴ Ὀμοσπονδιακὴ ἐπιτροπὴ συνεδρίασε τὴν 7 καὶ 8 Μαΐου ἐν Λιμόζ. Δὲν γνωρίζω ἂν αὐτὸ σὰς ὑπενθυμίζει ὅτι εἰς τὴν Λιμόζ ἰδρύθη πρὸ 60ετίας ἡ C.G.T. (Γενικὴ Συνομοσπονδία τῆς Ἐργασίας), αὐτὴ ἡ παλαιὰ C.G.T. τὴν ὅποیان διατείνεται ὅτι ἀκολουθεῖ ἡ F.O. Λόγῳ τῆς ἐπετείου ταύτης, ἡ Ἐθνικὴ Ὀμοσπονδιακὴ Ἐπιτροπὴ, συνέταξεν ἐν εἶδος διακηρύξεως, ἀποτελοῦσης σταθμὸν καὶ προσωρισμένης νὰ ἀντικαταστήσῃ οὕτως εἰπεῖν τὴν πρὸ 60ετίας συνταχθεῖσαν διακήρυξιν τῆς C.G.T. καὶ τῆς ὁποίας θὰ ἤθελα νὰ σὰς διαβάσω τὸ κείμενον, ἀλλὰ περιορίζομαι μόνον εἰς τὰς 4 τελευταίας παραγράφους, διὰ νὰ εἶμαι σύντομος.

«Τὸ C.C.N., ὑπενθυμίζει ὅτι οἱ προκάτοχοί μας πρὸ 60 ἐτῶν εἰς τὴν πόλιν ταύτην συνέταξαν τὴν πρώτην προκήρυξιν τῆς C.C.T.»

«Τὸ 1895 ἀπήτουν τὴν ἀναγνώρισιν τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ἀξιοπροσπείας τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος».

«Τὸ 1936 τὰ Συνδικάτα ἀπήτουν τὰ κοινωνικὰ δικαιώματα».

«Τὸ 1955, ἡ «Ἐργατικὴ Δύναμις», ἀπαιτεῖ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν οικονομικῶν μας δικαιωμάτων».

Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι σημαντικὸν νὰ ὑπενθυμίσωμεν τὴν θέσιν ταύτην, ἡ ὅποια εἶναι θέσις ἐπαναστατικὴ μέσα εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν κίνησιν καὶ ἡ ὅποια σημεῖοι ἓνα εἶδος σταθμοῦ. Πράγματι, μοῦ φαίνεται ὅτι τώρα ἡ συνδικαλιστικὴ κίνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἐνδιαφερθῆ ἐκ τοῦ σύνεγγυς διὰ τὰ οικονομικὰ προβλήματα καὶ νὰ διεκδικήσῃ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς ἐθνικῆς οικονομίας, καὶ ἀκόμη τῆς παγκοσμίου τοιαύτης.

Φυσικά, μὴ τοιαύτη θέσις προϋποθέτει πολλὰ. Προϋποθέτει, φυσικά, κάποιο

* Ἐθνικὴ Ὀμοσπονδιακὴ Ἐπιτροπὴ.

πνεῦμα ἀκριβοῦς συνεργασίας. Δι' αὐτὸ νομίζω πὼς ὑπάρχει κάτι τὸ σημαντικόν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν τὴν ὁποῖαν ἀνέλαβεν ἡ F.O. καὶ ἡ ὁποία καθίσταται ἀναγκαιά. Αὐτὸ προϋποθέτει ὅτι διὰ μίαν ἀποτελεσματικὴν συνεργασίαν τὰ πρόσωπα μὲ τὰ ὁποῖα ἀποφασίζομεν κάθε συνεργασίαν πρέπει νὰ παραδεχθῶν αὐτοβούλως νὰ ἐγκαταλείψουν μερικὰς ἐκ παραδόσεως προκαταλήψεις. Ἐνώπιον τῶν ἐκ παραδόσεως συνδικαλιστικῶν θέσεων, ὑπάρχουν ἐπίσης ἐκ παραδόσεως θέσεις τῶν ἐργοδοτῶν. Χρειαζέται ὅπως καθεὶς παραδεχθῆ νὰ κάμῃ ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἂν θέλωμεν νὰ ἐλπίσωμεν μίαν ἡμέραν εἰς κάποιαν προσέγγισιν.

Λοιπὸν, σήμερον εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὸ ζῶδιον τῆς συνεργασίας, ἀφοῦ συνεκentrῶθημεν ἐδῶ. Θὰ ἤθελα ἔμως νὰ ὑπενθυμίσω, διότι αὐτὸ θὰ σὰς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐννοήσητε διατὶ εἰς τὴν περίπτωσίν μας θὰ ὑφίσταται πάντοτε καὶ διὰ καιρὸν ἀκόμη δυσπιστία, νὰ σὰς ὑπενθυμίσω ἕνα μικρὸν γεγονός. Γνωρίζετε ἀναμφιβόλως πολλὰς ἐπιχειρήσεις ποὺ δίδουν «δῶρα παραγωγικότητος» καὶ αἱ ὁποῖαι θεωροῦν ὅτι εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς «ἐλαχίστης δάσεως» ὑπεισέρχεται καὶ τὸ δῶρον τῆς παραγωγικότητος. Ἐπὶ μακρὸν δυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν ἂν αὐτὸ εἶναι δίκαιον ἢ ὄχι. Πλὴν ἔμως θὰ δεῖξετε πλήρη κατανόησιν ὅταν οἱ σύντροφοί μας οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτὰς «βρίσκουν λιγὰν ἀλμυράν» (συγγνώμην διὰ τὸν φράσιν ταύτην), μίαν τοιαύτην πρᾶξιν. Φυσικά, μέσα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις αὐτάς, δὲν ὑπάρχουν συνδικαλιστικοὶ ὁπαδοὶ πρῶτοι νὰ συνεργασθῶν καὶ νὰ κάμουν τὸ πρῶτο πρὸς τὰ ἐμπρὸς βῆμα. Δὲν ἐπιμένω ἔμως εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην τοῦ προβλήματος, διότι πράγματι εὐρισκόμεθα εἰς τὸ στάδιον τῆς συνεργασίας.

Διὰ νὰ προωθήσωμεν λοιπὸν τὰ πράγματα καὶ νὰ ἀναλύσωμεν τὰς συνδικαλιστικὰς θέσεις θὰ σὰς εἴπω ὅτι αἱ «ἀπαιτήσεις» μας — ἂν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὀμιλήσωμεν τοιουτοτρόπως — εἶναι κατὰ βάθος πολὺ περιωρισμένα. Ἐὰν ὁ ὑπουργὸς κ. Pflimlin δὲν μᾶς ἐγκατέλειπε, θὰ τοῦ ὑπενθύμιζα ἐν ἔγγραφον τὸ ὁποῖον τοῦ διεβίβασε ὁ γενικός μας Γραμματεὺς κ. Bothereau πρὸ μηνὸς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεπτύσσοντο ἀκριβῶς μερικὰ σημεῖα ἐφ' ὧν ἠθελήσαμεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῆς Δημοσίας Ἀρχῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ προβλήματα τῆς παραγωγικότητος. Θὰ σὰς διαβάσω μόνον μίαν παράγραφον.

«Ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγικότητος δὲν ὀφείλει ἀκόμη καὶ συμπτωματικῶς, νὰ θυσιάσῃ μέρος τοῦ πληθυσμοῦ. Δὲν πρέπει νὰ καταλήξῃ εἰς ἀνεργίαν».

«Ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ γίνουν σχέδια πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγικότητος, τόσον διὰ τὴν ἐπιχειρήσιν ὅσον καὶ διὰ τὸ ἐπάγγελμα, μέτρα ἀναχρησιμοποίησεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἀνασχηματισμοῦ βιομηχανικοῦ πρέπει νὰ προβλεφθῶν καὶ νὰ ἐφαρμοσθῶν, σχετιζόμενα μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγικότητος. Πρέπει νὰ δοθῶν ἐγγυήσεις βοηθείας πρὸς τοὺς ἀνέργους, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ ἀπόλυσις δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποφευχθῆ».

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι κατέχομεν θέσεις τὰς ὁποίας δοκιμάζομεν φυσικά νὰ ἐπιβάλλωμεν. Δὲν μοῦ φαίνεται ἔμως ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως, ὑφίσταται διαφωνία λίαν σοβαρά. Μοῦ φαίνεται ἔμως δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς συνδικαλιστικὰς θέσεις, τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας εἶναι σπουδαιότατον.

Ὁ Πρόεδρος κ. Baruzy μοῦ ὑπεδαίκνυε πρὸ ὀλίγου ὅτι μία προσωπικότης ἡ ὁποία θὰ ἤρχeto σήμερον τὸ ἀπόγευμα τοῦ ἔγραψεν εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Διασκεψῆς τοῦ Royaumeont, μοῦ φαίνεται, ὅτι «τὸ αἷμα τοῦ ἐπάγωνεν εἰς τὴν ἰδέαν

Παρακολουθήτε

τάς οικονομικάς έφημερίδας
καί τὰ όργανωτικά καί λογιστικά περιοδικά

*πολύ θά ώφεληθήτε
θά πλουτήσετε τὰς γνώσεις σας καί θά είσθε ένήμεροι
τῆς διεθνοῦς καί έλληνικῆς οικονομικῆς ζωῆς*

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΑΡΧΕΙΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ καί ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΝΕΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Ο ΛΟΓΙΣΤΗΣ
Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΔΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Μια συνδρομή εις αυτά είναι τὸ καλύτερον δῶρον διὰ τὸ 1956

μόνον ὅτι ἡ παραγωγικότης θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιφέρει ἀνεργίαν». Σέβονται τὸν ἐργοδότην τοῦτον. Οὐχ' ἦσαν, ὅμως, οἱ σύντροφοί μας, διότι ἀπέκτησαν σκληρὰν πείραν τοῦ παρελθόντος, ἀπασχολοῦνται εἰδικῶς μὲ τὸ πρόβλημα τοῦτο· γνωρίζουν ὅτι ἔταν μία ἐπιχειρήσις κάμη κάποιαν προσπάθειαν, — ἔστω ἐν ὄψει καλυτερεύσεως τῆς οἰκονομίας μέσα εἰς τὸ ἐθνικὸν πλαίσιον — οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται τῆς ἐπιχειρήσεως κινδυνεύουν, ἐὰν δὲν ληφθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι προφυλάξεις, οὕτως ὥστε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ γίνουν τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ μέρος τῶν ἐξόδων τῆς μελετωμένης ἐπιχειρήσεως.

Εἰς τὰ προβλήματα αὐτὰ τῆς παραγωγικότητος, ἡ συνδικαλιστικὴ κίνησις ἔχει νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν δύο οὐσιωδῶν πραγμάτων. Σκέπτεται μὲ τὸν ἐξῆς ἀπλοῦκόν τρόπον: «Αἱ ἱστορίαι αὐταί» τῆς παραγωγικότητος (συγγνώμην ποῦ μεταχειρίζομαι τὴν λέξιν ταύτην, ἀλλ' οὕτω σκέπτονται οἱ ὄπαδοί) αἱ ἱστορίαι αὐταί τῆς παραγωγικότητος εἶναι βέβαια πολὺ καλαὶ ἀλλὰ παρουσιάζουν πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα. Εἴμεθα σύμφωνοι διὰ τὰ πλεονεκτήματα! Τὰ ἐλέπομεν διότι μᾶς ἔχουν «πιπιλίσει τὸ μυαλό»: ἴσως καλύτεραὶ συνθηκαὶ ἐργασίας, ἴσως καλύτερα ἡμερομίσθια. Ὑπάρχουν ἐπίσης μειονεκτήματα ἀπὸ τὰ ὅποια δὲν θὰ ἀπαλλαγῶμεν καὶ τὰ ὅποια ἐγκρίνεται εἰς αὐτὸν τὸν περιφημον μῦθον τῶν καταχθονίων διακυμάνσεων (καὶ πράγματι, εἶναι ἄραγε μόνον μῦθος; χρεῖζι ἀποδείξεως). Τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας. Πολλοὶ ἐργάται εἶναι λίαν πεπεισμένοι, διότι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπέκτησαν πικρὰν πείραν, ὅτι ὅπωςδήποτε θὰ «παραμερισθοῦν» καὶ δὲν θὰ ἀπολαύσουν τὰ πλεονεκτήματα, τουλάχιστον ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, καὶ ὅτι παντοιοτρόπως δι' ὅτι ἀφορᾷ τὰ μειονεκτήματα δὲν θὰ ἡμπορέσουν νὰ τὰ ἀποφύγουν. Δι' αὐτὸ εὐχαριστῶ τὸ C.N.O.F., ἐξ ὀνόματος τῆς C.I.S.L., διότι ἠθέλησε νὰ ἐγκύψῃ εἰς τὸ πρόβλημα, διότι πρόκειται περὶ προβλήματος τυραννικοῦ, τὸ ὅποιον καὶ ἂν ἀκόμη θὰ ἦτο ἐνδεχομένως δυνατόν νὰ τὸ λύσωμεν, ἐὰν ὄχι τελείως τουλάχιστον κατ' ἀρχήν, θὰ ἦτο ἴσως ἐπίσης καὶ ἔνα ἐξαίρετον μέσον νὰ δεξιωμεν εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν ὅτι καταβάλλεται προσπάθεια νὰ ἀποφευχθοῦν μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐνδεχόμενα μειονεκτήματα.

Νομίζω λοιπὸν ὅτι ἡ πρωτοβουλία τοῦ C.N.O.F. εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσα, διότι εἶναι, ὅπως σὰς ἔλεγα, πρόβλημα ποῦ ἀπηχεῖ στὴν καρδίαν τοῦ ἐργάτου. Ἄφ' ἑτέρου, νομίζω, ὅτι εἶναι πράγματι πρόβλημα τυπικόν, διὰ τοῦ ὁποῦ τὴν λύσιν χρειάζεται ἀποτελεσματικὴ συνεργασία, συνεργασία ἀναγκαιοτάτη. Νομίζω πράγματι, πὺς οὕτε ἡ Κυβέρνησις ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας οὕτε οἱ ἐργοδῶται καὶ οὕτε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, δυστυχῶς, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ λύσωμεν, μονομερῶς ἐνεργούντες.

Ἡ μόνη ἐπιφύλαξις — διότι πάντοτε πρέπει νὰ κάμωμεν ἐπιφυλάξεις — ποῦ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν, ὑπάρχει εἰς τὴν τετάρτην παράγραφον τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὁμοσπονδιακῆς Ἐπιτροπῆς:

«Τὸ 1895, ἀπῆλθον τὴν ἀναγνώρισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς ἀξιοπρεπείας «τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος».

Θὰ ζητήσω ὅπως ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐπιστήσῃτε τὴν προσοχήν σας ἐνθυμούμενοι τὴν ἀνωτέρω ἐπιφύλαξιν ὅταν συζητοῦμεν τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας. Πάντοτε ἡμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ λύσις. Μερικαὶ λύσεις ἴσως νὰ φέρουν εἰς κίνδυνον τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς δύνανται νὰ φέρουν εἰς κίνδυνον τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος. Καὶ σὰς ζητῶ νὰ τὸ σκε-

φθῆτε καλῶς, διότι εἶνε μία ἄποψις τοῦ προβλήματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιμένομεν. Ἐπεχείρησα νὰ σκιαγραφήσω τὴν παρούσαν στάσιν μας συνοπτικῶς. Δὲν εἶναι τελεία! Τὸ εἶδατε ἤτο ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς βραχείας αὐτῆς ἱστορικῆς ἀνασκοπήσεως τὴν ὁποίαν σὰς ἔκαμα. Κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν εἶναι ἀντικείμενον πολυαριθμῶν συζητήσεων, πολυαριθμῶν φιλονικιῶν, εἰς τὴν ἔδραν τῶν συνδικαλιστικῶν μας ὀργανώσεων. Κατὰ βάθος μόνον μία μερὶς τῶν συνδικαλιστικῶν μας ὀργανώσεων ἔχει ἐγκύψει ἐπὶ τοῦ προβλήματος, μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς προόδου διὰ τῆς συνεργασίας.

Δὲν φοβοῦμαι νὰ τὸ ἐκθέσω ἐδῶ, διότι εἰς ἄλλο περιβάλλον ἴσως δὲν θὰ ἤρμοζε· ἀπ' ἐδῶ δὲν παρουσιάζει σοβαρὸν χαρακτήρα. Χρειαζέται ὅπως οἱ ὀπαδοὶ τῶν-ιδεῶν τούτων παλαίσουν ἔναντι ἄλλων μὴ ὀπαδῶν. Ἐπομένως, μὴν αὐταπατάσθε, δὲν ἀπεκτίσαμεν ἀκόμη τίποτε, πρέπει νὰ παλαίσωμεν οὕτως ὥστε τὰ πράγματα αὐτὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν πρακτικῶς. Θὰ ὑπάρξῃ ἀνάγκη ὅπως στηριχθῶμεν ἐπὶ πραγματοποιήσεων ἤδη καθωρισμένων. Σεῖς θὰ μᾶς τὰς φέρετε. Ἐὰν τὰ γεγονότα διαψεύσουν τὸ θεμελιῶδες στήριγμα τῶν θέσεών μας, θὰ ὑποχρεωθῶμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ τὰς ἀπαρνηθῶμεν μὲ καθαρὰν συνείδησιν.

Δὲν λέγω αὐτὸ οὕτως ὥστε νὰ μὲ κατηγορήσουν ὡς δημαγωγὸν ἀλλὰ διὰ νὰ λάβητε γνῶσιν τοῦ προβλήματος καὶ ὅτι πράγματι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ἤδη κεκτημένον καὶ τίποτε πραγματικόν. Πρέπει ἀληθῶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιτύχωμεν σαφῆ ἀποτελέσματα διὰ νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἐλάβαμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Εἴμεθα λογικοί, καὶ ἀποφασισμένοι νὰ παραμείνωμεν τοιοῦτοι ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον. Πρέπει καὶ ὑμεῖς νὰ λογικευθῆτε.

Οἱ πνευματικοὶ ἄνθρωποι, καὶ ἰδίως ὅσοι ἔχουν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐθύνην νὰ διδάσκουν τοὺς νέους, ἔχουν χρέος μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ρευστὴν ἐποχὴν μας νὰ δώσουν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα τῆς Ἀνθρωπότητος, ἐμπνέοντες μὲ τὰ νέα Ἰδανικὰ τῆς Ἐλευθερίας δι' ὅλους, τῆς Δικαιοσύνης δι' ὅλους, τῆς Εὐημερίας δι' ὅλους. Ταῦτα πάντα πηγάζουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ Ἄνθρωπος εἶναι ὁ σκοπός, καὶ ὄχι τὸ μέσον, τῆς παραγωγῆς τῶν ἀγαθῶν.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΑΛ. ΔΕΣΥΛΛΑΣ

Ἀπὸ τῆς 25ης Δεκεμβρίου ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία θρηνεῖ τὴν πρόωρον ἀπώλειαν ἐνὸς ἐκλεκτοῦ παράγοντός της, ἡ Κέρκυρα τὸν σχεδὸν παμψηφει ἐκλεγέντα Δήμαρχόν της, οἱ φίλοι τὸν πολύτιμον Φίλον, οἱ πολυπληθεῖς εὐεργετηθέντες τὸν ἀφανῆ Εὐεργέτην των.

Ὁ παλλαϊκὸς θρηγος ποῦ ἠκούσθη εἰς τὴν κηδεῖαν Του, πραγματικὸς σπαραγμὸς τῶν ἀνθρώπων πάσης τάξεως, καὶ ἰδίως τῶν λαϊκῶν τάξεων, ἀπέδειξε ὅτι πάνω ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν παράγοντα, πάνω ἀπὸ τὸν δημοτικὸν ἠγέτην ἦτο ὁ **ΑΝΘΡΩΠΟΣ** Τάκης Δεσύλλας, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπιχείρησιν ἐθεώρει ὡς μέσον ἀσκήσεως ἐνὸς κοινωνικοῦ λειτουργήματος καὶ τὸ δημοτικὸν ἀξίωμα ὡς Ἐθνικὸν Καθῆκον.

Ἡ «ἀνθρωπιὰ» τοῦ Τάκη Δεσύλλα, ποῦ ἦτο τὸ θεμελιῶδες χαρακτηριστικὸν τῆς ὅλης ζωῆς του, μαζὺ μὲ τὴν ἀρχοντιά του καὶ τὴν μόρφωσίν του ἀπετέλουν αὐτό, ποῦ ἀνεξήτει ὡς Ἰδανικὸν ὁ Ποιητῆς: «ὦρατον

δειγμα ἀνθρώπου καὶ Ἑλλήνος». Ὁ Τάκης Δεσύλλας ἐξωράιζε τὴν ζωὴν, ἐδικαιολόγει τὴν ἐλπίδα εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Ὁ Δεσύλλας ὑπῆρξεν ὁ καλύτερος ἐκφραστὴς τῆς νέας ἀντιλήψεως τοῦ ἐπιχειρηματιοῦ, ἀρχηγοῦ ἀνθρώπων καὶ ὑπηρετοῦ τοῦ Συνόλου, δημιουργοῦ, συντονιστοῦ, ἀγωνιστοῦ ὄχι διὰ τὴν πραγματοποίησιν κέρδους, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐνὸς χρέους, ἰδίᾳ πρὸς τὴν γενέτειράν του τὴν Κέρκυραν, τὴν ὁποῖαν μὲ ἀληθινὸν πάθος ἐλάτρευε.

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς αὐτὰς εἶχε τὴν τιμὴν νὰ εἶναι φίλος καὶ συνεργάτης Του. Πονεῖ καὶ κλαίει διὰ τὸν πρόωρον χαμόν του καὶ παρηγορεῖται μόνον μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι μένει πάντοτεῖνόν, ἰδίως διὰ τοὺς νέους, τὸ τόσο ὦρατον καὶ τόσο φωτεινὸν παράδειγμα τῆς ζωῆς Του.

Στγ. Κ. Παπαϊωάννου

Ἡ Α. Σ. Β. Σ.

συνιστᾷ εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῆς ὅλως ἰδιαιτέρως

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

τοῦ κ. Δ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ τῆς Ἐμπ. Σχολῆς τοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεοῦνίκης
Ἐντεταλμένου ἸΚαθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεοῦνίκης

---

1. Παραδόσεις Λογιστικῆς
2. Σχέδια λογαριασμῶν καὶ κανόνες λειτουργίας των.
3. Περί τὸ πρόβλημα τοῦ κόστους
4. Ὁ Κ.Φ.Σ. καὶ ἡ δι' αὐτοῦ θεμελιουμένη λογιστικὴ ὀργάνωσις
5. Αἱ ἐν Γαλλίᾳ ὁδηγαὶ ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς Λογιστικῆς
6. Αἱ ἀποσβέσεις

Πωλοῦνται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον κ. Ἀ. Παπαζήση

Κυκλοφορεῖ ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου 1956

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πτυχιούχου τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν

ὁ Γενικός Ἴσολογισμὸς

κατὰ τὰς παραδόσεις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Πωλεῖται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον δρχ. 50

ΔΡΓ. ΠΑΠΑΖΗΣΗ